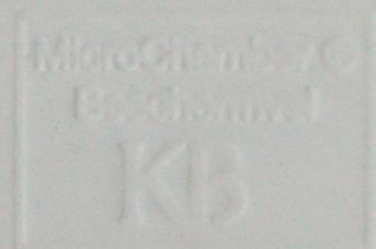

KB

J. DULLAARTS STANTVASTIGE PRINCES, OF BEDROOGE STIEFMOEDER.

TREURSPEL.

Gespeelt op d'Amsterdamsche Schouwburg.

t'AMSTERDAM,
By *Jacob Lescailje*, Boekverkooper op den Middeldam, naast de Vismarkt, 1669.

D'Erentfeſte, Grootachtbre,
en beleefde Heer,

MYN HEER,

GERREBRANDT ORNIA,

HEERE VAN SLUIPWYK en DE VRYE NES;

HOOGHEIMRAAT van 't Groot Waterſchap der Stadt en Landen van Woerden.

YN HEER,

D'onverdiende eer en vrientſchap, van uw Ed. genooten, hebben my verplicht om deze Stantvaſtige Princes (die al voor eenige jaren door my is voortgebracht) Uw Ed. op te offeren tot een klein

klein bewijsteken van ſchuldige dankbaarheit.

Uw Ed. belge zig niet om de geringheit der gifte, maar zie het herte aan van den aanbieder, dat meer genegentheit als waardye voorbrengt. Dit Treurſpel (daar ik nu een ſpeltje, van meerder diergelyke te maken, meen by te ſteken) is van my toegeſtelt, niet na de wyze der oude, noch veel hedendaagſe tooneelſpelen; maar zoo als een luſtige luim, met het bouwen der nieuwe Schouburg, my toenmaals heeft ingeblazen.

De toeſtellen, by de Franſſen *Machines*, en by ſommige van ons Konſtwerken genaamt, zoude ik wel verandert hebben, om datſe ſedert, in eenige ſpelen, verſcheide malen zijn vertoont, en nu voor geen nieuwigheit meer konnen doorgaan; maar noch de luſt, noch de tijdt, hebben van my

deze

deze kleine moeiten niet konnen verkrygen.

Ondertussen is mijn Treurspel een enkele verziering, slaande op sommige gevallen, van de voorgaande, en deze tegenwoordige tijt. Waar mede ik af brekende, om Uw Ed. niet langer moeilijk te vallen, zal blyven,

MYN HEER,

Uw Ed.

waarachtige dienaar,

Woerden 1669. dezen 30. van Lentemaant.

JOAN DULLAART.

Aan de volmaakte

ASTREA.

O Gy, in wien ik door de plicht verplicht,
Het alderhoogste op aarde ben gehouwen,
Die 'k eeren zal zoo lang als ik het licht
Des hemels, van beneden zal aanschouwen.
Volmaakte, die zoo lang mijn Zanggodin
Bemint hebt, en veel eer en deugt bewezen,
Zoo dat zy u, met hart, en ziel, en zin,
Voor al uw gunst zal eeuwig dankbaar wezen;
Hier is nu die Stantvastige Princes,
Geworstelt door haar Stiefmoêrs looze lagen,
En wort, gelijk een hemelsche Godes,
Van Pertinax op 's vaders troon gedragen.
Hier is zy die uw oogen heeft behaagt,
Eer dat zy was volwassen, pas gebooren,
En van haar lief, haar bruigom, wiert beklaagt,
Als of hy haar hadt door de doot verlooren.
Hier isse die zoo vroom, zoo kuisch van hart,
Uw teder hart, zoo teder, kon bewegen,
En drukken, met zoo levendige smart,
Als of uw hart door 't hare wiert deurregen.
Ontfangtze dan, zy werpt haar nedrig neêr,
Bedrukt, beschreit, voor uw beleefde voeten;

Be-

Beschermt haar, ach! draagt zorge voor haar eer,
Ay wilt haar druk en hertenwee verzoeten.
Zy hoort u toe, ik heb haar, van'er jeugt,
U toegewijt, zelf eer zy was gebooren,
Behaagtze u dan, 't is my de grootste vreugt,
En acht mijn tijt, noch arbeit niet verlooren.

PER-

PERSONAADJEN.

Tarquinius, Prins van Spanje.
Iulie, Princes van Roome.
Collatinus, Prins van Roome.
Aladyn, Raadt des Keizers, en geheime vrient van Collatinus.
Geest van Deofante, gewezene Keizerin van Roome.
Adalle, Koningin van Bithinien, nu Keizerin van Roome.
Lucidamor, Prins van Bithinien.
Lermelle, Princes van Bithinien.
Klelie, Princes van Cecilien, Keizers nicht.
Marcellinus, *Constantinus*, } Princen van Cecilien, Klelies broeders.
Favorinus, Keizer van Roomen.
Artabas, *Posthumus*, *Pizo*, } Roomse Raden.
Balbus, Aartswichelaar.
Arzire, Staatjuffer van Iulie.
Pertinax, Rooms Veltheer, Klelies broeder.
Artaxes, Koningk der Scyten.
Linkus, Rooms Collonel.
Torax, Rooms Hopman.
Krijgsbode.

Zwijgende.

Rey van Roomse en Bithinische Iofferen.
Rey van Roomse en Scytise Soldaten.
Rey van Raden en Lijfwachten des Keizers.
Rey van Priesters en Tempelliers.

De

De Stantvastige Princes,

OF

De Bedrooge Stiefmoeder.

EERSTE BEDRYF.

Tarquinius. Iulie.

Het Tooneel vertoont een schoonen Bloemhof met alderley cieraat van Galeryen en wandelplaatsen verciert.

Tarq. 't IS waar Princes, 't is waar; dat Lucidamor trachten
Klelie, in valschen schijn van vrientschap, te verkrachten.
Hy hadt d'onnoosle maacht niet ver van Faunus hol,
Door vleyery, geleidt; de min maakt minnaars dol;
Want nauwlijx was Klelie in 't gras by hem gezeeten,
Of dees verwaten schelm heeft, op een tijt, vergeeten
De plicht en eere en trouw die een van edel bloedt
Deurluchte maagden draagt. ô Hemel, hoe verwoet
Kan liefde, zonder toom, een jongelingk doen vliegen?
Dat hy zich zelfs bedrieght om andre te bedriegen!
Hy greep die kuische duyf gelijk een adelaar
Het jongske van een zwaan; wat zorg, wat al gevaar,
Is schoonheit, in een ziel vol deugden, onderwurpen!
Dus hijght een felle wolf, bereit om 't bloedt te slurpen
Van een onnoozel lam, door hem, met list, verrast.
Hy hielt de droeve maagdt, al schreyend, d'armen vast,
Schoon zy hem weêrstandt boot met werelooze handen.
Zoo ziet men noch een schip in 't eindt gelukkig landen,
Wanneer het met de zee en 't onweêr heeft gestreên,
En veel gevaar verduurt, en ramp en druk geleên.

Terwijl Klelie tracht d'oneerbare af te keeren,
Komt, by geval, in 't bos een van de Franse Heeren,
Die, met hun Afgezant, in uw Heer vaders Hof
Nu laatst gekoomen zijn. dit werk gaf hem voort stof,
Om Lucidamor te vervloekken, uit te schelden,
Zijt gy, sprak d'eed'le Heer, een van de Roomsche helden,
En strijdt gy met een maagdt, die, door de schrik beroert,
Niet voor haar wapenen als brakke traanen voert?
Verrader, helsch van aart, gy zult het my belijden,
Waarom dat gy haar eer oneerlijk komt bestrijden;
En hebt gy ongelijk, en deze maagdt gelijk,
Zult gy haar boeten 't quaadt, eer dat ik van u wijk.
Geen schorre donderslag verschrikt zoo 's menschen ooren,
Als deze stem dien schelm quam tot in 't harte booren,
Hy greep terstont zijn zwaardt, dat aan zijn zijde lagh,
En, zonder spreken, bracht den Edelman een slagh,
Die vaardig, afgericht, is aan d'een zijd' geweken,
Toen Lucidamor heeft voor in de borst gesteken
Dat hy ter aarde viel; Klelie, vol van schrik,
Vloot in het diepst van 't woudt, want elken oogenblik
Docht haar, zy wiert vervolcht door 't ritselen der boo-(men,
Zoo is zy eindelijk dat groot gevaar ontkoomen.
De Gooden zijn gelooft dat deez' doorluchte maaght,
Vrouw Vestaas maagdekroon noch op haar hairen draagt.

Iul. Hoe gingk 't al verder, bleef dien booswicht noch in ('t leven?

Tarq. Princes, de donder doet wel harde rotsen beven?
En schut de bladers van de boomen in het woudt,
Hy doet hierom de stam niet vallen; Ardinout,
Zoo heet dien Franssen Heer, wouw toen de hoon niet wreken
Op hem, die zwaar en diep was in de borst gesteken,
En machtloos lagh ter neêr; 't was hem genoeg gedaan
Dat hy die droeve maagt zoo trouw hadt bygestaan.

Iul. Tarquinius, Iupijn laat nimmermeer verlegen

Oprechte zielen in haar noodt. Wie ſlimme wegen
Bewandelt, wort van hem beſpot, en valſch verraadt
Geſtraſt, zoo loondt het quaadt zijn meeſter weêr met
quaadt.
Tarq. Princes,de min maakt vaak een minnaar zoo bezeten,
Dat hy, vol ongedult, geſtadig tracht te weten
Hoe dat hy ſtaat geſtelt in zijn bemindes hart:
Ia dikmaals drukt die ſmart hem met zoo grooten
Dat veel, als buiten hoop,tot helſche tooveryen (ſmart;
Haar toevlucht nemen, om de kuisheit te beſtryên.
Wat werkt een heete drift vol ongedult niet uit?
Wat ſterkten is zoo ſterk die ooit de liefde ſtuit,
In het verlangent hart eens jongelinks geklonkken?
Zy ſtreeft door dooden, ſtaal, en yzer, vier en vonkken,
In ſpijt van Hemel, Hel, en weêrwil van de Goôn,
En voert haar in triomf op Pafos zegetroon.
Iupijn, die 't al gebiedt, kon nooit de min gebieden,
Noch zelf de ſcherpe ſchicht van Venus zoon ontvlieden;
Nu dekteze zijn lijf, met pluimen, als een zwaan,
En deedt hem als dat dier, vol vier, te water gaan;
Dan daalen door het dak, hervormt in goude drupplen,
Nu weder, als een ſtier, in 't velt by koeyen hupplen;
Zoo is dien Oppervorſt, die al wat leeft regeert,
Door liefden, in een zwaan, en ſtier, en goudt verkeert.
De Iachtgodin Diaan, in Lathmos bergſpelonkken,
Voldeet haar grage luſt, en gloênde minnevonkken,
Met d'Erakleeſſe knaap, de ſchoone Endimion;
Apol, te Timbre hoog in waarde, Godt der Zon,
Kon met zijn ſtralen, op Leukothoë, niet ſtralen,
Of zijn vergulde kar moſt, in het ſteigren, dalen;
Zoo trok haar blakendt oog, het 's werelts eenig oog.
Auroor is meenigmaal van 's hemels blaauwe boog,
Door duiſtre nevelen en dikke damp gegleden,
Om Cefalus haar lief te ſtrelen hier beneden.
Zoo dwingt de wrede Min het alles door de min,
Zoo knielt de werelt voor de blankke Schuimgodin,

En ik voor mijn Princes.

Iul. Wat zegtge? *Tarq.* Dat de Gooden,
In haren hoogen troon de liefde nooit ontvlooden,
Veel min het sterflijk volk.

Iul. Daar komt mijn broeder aan.

Collatinus. Iulie. Tarquinius. Aladijn.

Coll. MYn zuster zal uw zon, op d'uchtent, ondergaan,
En uw ontlooke roos, daar gloeyende robynen,
En Tirisch purper, doots, en doof, en bleek by schynen,
Van zoo onwaarden handt zijn van haar steel gerukt,
Daar zy was waardig van een Godt te zijn geplukt?
Deurluchte Pertinax, gy mooght de heerschappyen
Van Roome in 't koude noordt wel voeren. hier bestryên
Uitheemse vyanden terwijl uw wettig goedt;
Stort voor d'ondankb're Staat niet meer uw hartebloet,
Verlaat de Scytse grondt, komt herwaarts na de stroo-
Des Tybers, en bescherm Julie binnen Roome. (men

Iul. O Goôn, wat 's dit?

Ala. Princes, den Vorst heeft toegestaan
Adalles lang verzoek;

Iul. En wat? *Coll.* U, en my aan
Haar kindren, door de trouw, voor eeuwig te verbinden.

Iul. Dat liever 't wreedst gedrocht van 't aartrijk my verslin-
Of dat Jupijn dit hooft verzeng met blixemgloedt. (de
O Febe, was ik u ter eeren opgevoedt,
Gelijk mijn broeder, uw Heer broeder, die de lichten
Om hoog bevoolen zijn; schiet, met uw scharpe schichten
Door dit bedroefde hart, en redt my uit de handt
Des maagdeschenders, die van geille lusten brandt.

Ala. Princes bezadigt u, men moet met rype zinnen,
En oordeel, overleg, het blindt gewelt verwinnen.
De veinzery is hier het noodigst booven al;
't Besluit der menschen staat in handen van 't geval:
Gy zult, door duizenden voorbeelden, konnen leeren,
Dat 's werelts zaken, als de winden, licht verkeeren;

Geen ongeluk komt voor den tijdt.

ul. Ach! dat de Goôn,
Niet t'onbarmhartigh, my verhoorden! en het loon
Der vroomen, in het lot der godtvergeete menſchen
Veranderden, zoo mocht ik hopen; nu is 't wenſchen
En 't hopen te vergeefs. helaas!

Tarq. Princes, houdt moedt,
Jupijn zal nimmermeer toelaten, dat zijn bloedt
Met baſtaartzaat zich zal vermengen. hy kan geven
Thien duizent middelen die Vader tegenſtreven.
Rek, door verburge liſt, de tijdt, eer dat zijn macht
Uw wederbarſtigheit bedwing'; Princes verwacht
Het andre van de tijdt.

Coll. Ik haat, ik vloek Lermelle,
De dolle donders, die de blixemen verzellen,
Die zullen eer dit hooft aan duizent mortlen ſlaan,
Eer dat.... wat 's dit?

Ala. Ik zie den Hemel opegaan,
En Deofante, omringt van Englen, nederdaalen,
Hoe blinkt haar aangezicht van goddelijke ſtraalen!
Hoe vroolijk, hoe geruſt ſtaat haar vergoodt gelaat?

Hier daalt een wolk uit de lucht, op 't geluit van eenig hemelsſpeeltuig, daar Deofante, hebbende een fles met water in haar handen, van Engelen omringt, in zit.

Coll. Welzaalge moeder, ach! verſchijntge ons in een ſtaat
Die d'Englen is gelijk? hoe ſchemeren mijn oogen!
Ik kan de glanſſen, die Godt Jupijn in den hoogen
U nu heeft ingeſtort, niet wederſtaan. zijt gy,
Uit d'allerheemlen zaal, zoo leeg gedaalt, dat wy
In deze droeven tijt, gelijk gy plach voor dezen,
Door u vertrooſtingen ontfangen zullen? vrezen
Wy voor geen rampen meer; mijn zuſter, kom val neêr
Aanbidt nu Moeder die vergoodt is, en zoo veer
Zit boven 't Zonnelicht, als Plutoos duiſtre rijken
Neêrdalen onder die doorluchte glans. Bezwijken

Mijn geesten? och ik kan die klaarheit niet weêrstaan.
Deof. Mijn kindren vrees niet, want van Febus en Diaan,
Die eeuwig over u, als wachters, zullen waken,
Wort gy bemint. Ik koom van daar de deuren kraken
Van louter goudt, deurwrocht met blinkkendt diamant,
En Titan, 's morgens, zijn gloeihete rossen spant
Voor d'ongenaakbre kar, die, langs de blaauwe velden
Des Hemels, voortvliecht, als Auroor de tijt komt mel-
Aan vader Febus, dat hy zich op weg begeef', (den
Neêrdalen tot uw hulp. schoon ik op aardt niet leef
Zoo leef ik evenwel hier booven, by de Reyen,
Die my, gelijk gy ziet, op dezen tocht geleyen.
Houdt moet, het huwlijk dat uw vader heeft gemaakt
Met bastertbloedt, wort van de hooge Goôn gewraakt;
Zy zenden my hier, om den voortgangk te beletten:
Veins, wilt u tegen zijn begeerte, in schijn, niet zetten.
Knielt zelfs voor Juno, de Goddin der huwlijxwet:
Ontfangt den zegen van de Priester: laat het bedt
Met roozen strooyen, en uit Hebes naam bewaken.
Wanneer den dag nu van dees stacy zal genaken,
Zult gy, mijn dochter, in den vroegen dageraat,
Daar mijn verheve tombe in Hiblas Koorgraf staat,
Gaan doen godsdienstig, aan mijn assche, d'offerplichten
Die hy zoo ernstig aan zijn zaadt beval. 't verrichten
Van deze Godtsdienst, nu volbrocht, roept Febus aan,
En zijne zuster, die met hoorens blinkt, Diaan.
Neemt dan dees fles, gevult van 't water 't geen de droo-
men (stroomen,
Doen om de wooning, van den Slaapgodt, ruischend'
En drinkt die rustig uit; terstont zal u de vaak
Bevangen, dat geen stem, geen dreunen, geen gekraak,
Van donder, blixem, windt, of hagel u zal wekken;
En om de listigheit van d'aanslag te bedekken,
Moet gy uitstrooyen, dat een schielijke overval,
Haar ziel doen dalen heeft na 'et Elizeese dal.
Dees onverwachte slach zal dan de stacy staken.

En

En eer de tijt van uw ontwaking zal genaken,
Zal uwen Bruidegom, zeeghaftig, zijn gekeert,
Uit d'oorlog van den Scyt die hy heeft overheert.
Mijn zoon, men zal hem dan, in 't heimelijk, geleyen,
Daar zijn Klelie, voor twee Zonnen, leit verſcheyên,
En juiſt dan, op die tijdt, weerom ontwaken zal.
Beraamt dan wyders, met elkandren, om uw val
Te ſtutten, meer mag ik u nu niet openbaren.
Vaar wel, wy ryzen op 't geluit van hemelſnaren.

Hier rijſt de Hemel weder na boven op het geluit van 't ſpeeltuig.

Iul. Vergode Moeder, toef, vertoef wat, laat ik u
Mijn ſmart, mijn harteleet, maar eens ontfouwen, nu
Mijn oogen zien de glans der goddelijke ſtralen
Daar gy onſterflijk meê begiftigt zijt; de zalen
Des Hemels, en 't vermaak 't geenme eeuwig daar geniet,
Doen u die denkken noch aan 't aartſe zielverdriet?
Is 't mooglijk, zijn de Goôn met ons noch zoo bewoogen,
Dat zy uw zaalge geeſt neêrzonden uit den hoogen?
Ach Moeder, gy verdwijnt, wy zien uw glans niet meer.
Ala. Zoo zinkt de goude Zon, met zijne ſtralen neêr,
In d'aller oorſprongk van de vloeden en Revieren;
Bithinien zal nu geen bruilofsfeeſt zien vieren.
Noch zig vermengen met het bloedt der Gooden, neen:
Dit heilig water heeft den weg hun afgeſneên.
Treet nu vrymoedig, na d'inſchijngemeinde zaalen,
Daar Lucidamor u vermeent als bruit t'onthalen;
Ontfangt zijn gunſten, met een nederige plicht,
En zonder ſtuurs gelaat, en zonder zoet gezicht,
Zoo zal zelfs d'achterdocht niet van uw handel ſpeuren.
Coll. Mijn zuſter, weeſt verheucht, 't is nu geen tijt van treuren.
Wanneer den menſch op aardt gantſch geenen uitkomſt (ziet,
Verſchaft de Hemel raadt, en helpt hem uit verdriet.
Laat ons zorgvuldig, met elkandren, overwegen

Wat ons te doen ſtaat.

Tarq. Dat godt Jupiter zijn zegen
Nooit trek van Hyblas zaadt, uit hemelbloedt geteelt,
Maar den Tirannen ſtraft wanneer hem 't quaat verveelt.

Adalle. Lucidamor. Lermelle.

Adal. MYn waarde kinderen, hoe ſchelms, hoe valſch beloont
Adraſtes mijne gunſt die ik hem heb betoont!
Dien booswicht, door wiens raat ik Azaraak deê ſneven,
Mijn Egemaal, om hem de kroon van 't Rijk te geven,
(Terwijl dat hy my hadt door looze liſt bevrucht)
Dreef, na zijn broeders doot, my ſchandig op de vlucht,
Bezwangert van Lermelle en u, valſch tegens d'eeden,
Die hy zoo dikmaals my in 's Koningks leven dede,
Van nimmer na zijn doodt my te verlaten, maar
Te zetten op den troon door wettig huwlijk; daar
Ik, door zijn broeders doot, hem d'oopeweg toe baanden.
Maar toen hy Koningk was, en dat ik hem vermaanden,
Ter liefde van de vrucht, die ik met ſmerte droeg,
Dat hy zijn zwaren eedt nu zou volbrengen; joeg
Hy my ten Ryken uit, betichtend' van 't vergeven
Des Koningks, ſchoon ik 't hem ter liefde hadt bedreven.
Wat wilde ik doen? ik moſt zijn trouwelooze handt
Ontvluchten, en bedrukt verlaten 't vaderlandt,
Daar ik, zoo hoog in 't goudt, plach op den troon te brallen.
Na dat ik nu was, van u beide, in 't bedt bevallen,
Bleef ik t'Atelle, om van vervolg te zijn bevrijt,
Tot dat gy kloekker waart geworden door de tijt.
Toen heb ik my na Room' begeven met u beide;
Wijl d'overvlugge faam door 't gantſe rondt verſpreiden
De deucht, rechtvaardigheit, van Keizer Favorijn;
Die ik mijn ongeval, in heel een andren ſchijn,
Vertoonden, dat hy voort, in min tot my ontſteken,

Zwoer,

Zwoer, by zijn groote godt, mijn ongelijk te wreken,
Uw vaders kroon weêrom te zetten op het hooft.
Terwijl de liefde hem (wie hadt het ooit gelooft
Dat zoo een Vorſt zou zijn vermeeſtert door zijn luſten?)
Zijn blakent hart deurkroop, en nacht noch dag liet ruſten,
Tot dat hy, t'einde hoop, gedreven door de min,
My, in 't gezicht van Room', verhief tot Keizerin,
En door de trouw zijn hart en handen heeft gegeven.
Nu doet hy wat ik wil: nu leeft hy na mijn leven,
En heeft zijn Deofante, in 't leven, zoo bemint,
Vergeten lichter, om mijn liefde, als lichte windt.
Nu heb ik het zoo ver gebracht, door mijn gebeden,
Dat gy, op morgen, in een trouverbondt zult treden
Met 's Keizers kinderen. Lermelle zal zijn zoon
Verkrygen tot gemaal; en gy de glans, de kroon
Der maagden, de Princes Julie, die Diane
In Majeſteit niet wijkt. dan zullen d'oorlogsvaanen
Van Roome, Adraſt doen zien, wat een gehoonde vrouw
Al kan beſtaan, tot wraak van haar beſpotte trouw.
Luc. Vrouw Moeder, hoe zal ik in eeuwigheit vergelden
De gunſt die gy my doet zoo goedertier? al ſtelden
De lachende fortuin my tot een opperheer
Der werelt, dat elk Prins viel voor mijn voeten neêr,
Van daar de Baktren, met bebloede zegevanen,
Gradivus vieren, tot de woeſte Tropobanen,
Noch zoude ik u mijn ſtaf, en kroon verſchuldigt zijn.
Gy hebt alleen mijn hart niet van de minnepijn,
Die 't om Julie leê, gehulpen en genezen,
Maar wilt noch dat ik zal een Vorſt, en Koningk wezen.
Wy kennen niemandt voor ons vader; neen, gy zijt
Van geen vervloekte ſchelm Adraſt bevrucht; de nijt
Heeft u bedroogen, door vervloekte helſche vonden,
De blixemdrager heeft een Godt om laag gezonden
Die u, in zijn gedaant', beſlapen heeft; daar ſpeelt
Iet hemels in ons bloedt, wy zijn van Goôn geteelt.
Ler. Indien het waar is, dat het harte kan getuigen

 Aan

Aan onbekende, die hun dikmaals moeten buigen
Voor nedrige van ſtaat, gebooren hoog van bloet,
Wie dat zy zijn, zoo dwingt en perſt my mijn gemoet
Dat ik niet anders kan gelooven, of de Gooden
Zijn 't die ons teelden. neen, rep nimmer van die ſnoode
Adraſtes, die ons heeft van troon, en rijk berooft,
Ik zal my voegen na uw wil. *Luc.* En ik zal 't hooft
Van die verwatene u tot een zoenoffer brengen,
Of Jupiter moet met zijn blixem my verzengen;
Ik zal dit koude ſtaal hem wringen door de borſt,
Al was ik zelfs zijn Zoon, zijn bloedt. ô Hemel, dorſt
Dien geillen dwingelant, na hy u hadt genooten,
Zijn geille luſt voldaan, u van den troon verſtooten?
Gy zijt bedrooge door vervloekte toovery.
Adal. Zulx kan wel wezen, laat dat blijven, 't zy hoe 't zy;
Verſmoor dit in uw hart, en wilt u vaardig maken,
Om tot het eindt van ons gewenſchte wit te raken.

Rey van Roomſche en Bithiniſche Iofferen.

ZANG.

O Vader Hyblas, die van 't zaadt der Goôn
Geſproten zijt, en Favorinus
Geteelt hebt, by 't geſlacht der maagt, die Ninus
Te Babilon, zoo dikmaals heeft ontboôn;
Om haar als Koningin, ten hoogen troon,
Van 't magtig Aſſirierſe rijk te kroonen;
Wilt nu uw bloedt, ô Zoon van Jupijns zoon,
Door 't bidden aan uw vader, gunſt betoonen;
Dat hy den Keizer doch weerhouw',
Die reets zijn kinderen, door trouw,
Aan bloet, gevloeit uit Baſtertleden;
Heeft weggegeven. ach! hoe kan,
Een vrouw, door looze liſtigheden,
Bedriegen d'allervroomſte man.

TEGENZANG.

ZUlx was al van 't begin der werelt af,
Dat vrouwemin veel uit kan voeren.
Maar wilt uw valsche loogen-tongen smoeren,
Of andersins verwacht daar af de straf;
't Bithinis bloet, gebooren tot de staf,
Is nimmermeer uit bastertzaat gesprooten;
Haar vader leeft, en Hyblas leit in 't graf,
Een Godt kan nooit versterven in zijn looten;
Hy leeft 'er altijt eeuwig in.
Dus of gy schelt op vrouwemin,
Bithinien zal zegevieren;
Men steekt de Bruiloftfakkels aan,
En Hebe komt de Bruit versieren,
Om na het Ledikant te gaan.

TOEZANG.

DIt wil een droeve stacy worden,
Och laten wy ons lijf omgorden
Met linnezakken, strooyen 't hooft
Met asschen, kloppen voor de borsten!
Ach! de rechtvaardigste aller Vorsten,
Is van verstant en geest berooft!

TWEEDE BEDRYF.

Klelie. Marcellinus. Constantinus. Tarquinius. Iulie. Collatinus.

Het Tooneel vertoont een Zaal van 't Hof met een Alkove, Tafel, en ander cieraat.

Kle. IK was gelijk een duif, die door de lucht gevlogen,
Vervolght wiert van een wouw, een arent, gaauw van oogen,
Die, zoo hy was op 't punt, om 't beest in d'oope lucht

Te vatten, door een pijl gestut wiert in zijn vlucht;
Of even, als een hart, vervolght van snelle honden,
T'ontvlucht, wanneer een leeuw, met hongerigen monde,
Barst brullende uit een hol, op 't davrent jachtgerucht,
Dat yder, vol van schrik, tijt schichtig op de vlucht.
Hadt 's hemels hulp my niet die Franssen Heer gezonden,
Mijn eer was, door dien schelm, mishandelt en geschon-
Gelijk als ik in 't breede u alle heb verhaalt. (den,
Marc. Alziende Febus, die het licht regeert, bestraalt
Gy met uw stralen noch zoo godtvergete menschen,
Die deucht verstooten, en na gruwelstukken wenschen?
Hebt gy uw goude toom na 'et westen niet gerukt,
Om niet t'aanschouwen, hoe de kuisheit onderdrukt
Zou worden, in 't gezicht van alle d'oppergooden?
Heeft dan de Hemel geen meer straffen, om de snoode
Vervloekte schelmen te beloonen? zag Diaan,
Van Athos heuvels, dees vervloekte toeleg aan,
En heeft zy met haar boog d'onkuische niet deurschoo-
Of waren d'oogen van de Gooden toegeslooten, (ten?
Dat niemant zelfs, den schelm flux strafte op heter daat?
Tarq. D'almachtige Jupijn, laat dikmaals 't grootste quaadt
Wel toe, om het daar na op 't alderstrafst te wreken;
Men kan nooit d'oogen van de groote Goôn uitsteken
Door schijn van deugden, of met gaven. de trompet
Daar Fame, de Bodin der werelt, mont aan zet,
Blaast overluit al 't geen de menschen doen in d'ooren
Der Goôn, en zou zy hun dit schelmstuk niet doen hoo-
Haar koopre wooning dreunt alrede van 't geschal. (ren?
Const. En als de hemel, traag den schelmen brengt ten val,
Zal dan 't gehoonde bloet de tijt zoo laten glyen,
En moeten ongestraft den boozen zien en lyên?
Neen, d'oppergooden zijn te heilig en te groot,
Zy wreken 't quaade, altijt rechtvaardig, en de doot
Der vroomen, die op aarde als halve Gooden leven.
Maar 't wreekzwaart wert ons zelf hier in de handt ge-
geven,

En ons van hun gelâst streng t'oeffenen de wraak.
Mijn Zuster, die altijt de kuischeit voor een baak
Verstrekt heeft, zal dat licht niet uit de vierpan halen,
En andren, diep in zee, doen van de haven dwalen.
't Bitinisch bastertbloet wiert van den trans geploft
Des vierbaaks tooren, toen het dartel, onbeschoft,
Dat onbevlekte licht zocht eeuwig uit te blussen.
Adalle zal de duim van Constantijn noch kussen,
Hoewel zy, dus verwaant, haar zelve streelt en vleit.

Iul. Mijn Neef, ik hoop de tijt ons haast gelegentheit
Zal schaffen, om in't rijk een bloedig spel te spelen;
Ik leer mijn treurrol vast, en zal door al de deelen
Vertoonen, Tisifoon, Alekto, of Megeer,
En met een slangepruik en bloedig nachtgeweer,
Adalle ontwaken, en 's nachts door de zalen jagen
Van Favorinus Hof, en zayen tweedracht; plagen
Haar kinderen; door nijt, hun hitsen tegens een;
Zoo wort mijn Bruilofstoorts geblust, in 't zandt vertreên,
Door 't misvertrouwen 't geen in yders hart zal rijzen.

Coll. Mijn zuster, Pertinax, die in 't bevrooze, grijze
En koude Scytien, heeft d'oorlogstoorts geblust,
Zal zegenrijk, eer dat Auroor nogh tweemaal kust
Haar Titan, uit den strijt bekranst met lauwren koomen;
Dan zullen, hebt geen zorg, de zaken binnen Roomen
Veranderen van schijn.

Kle. En of het woest gewelt,
Dat groote Koningen tot slaven nedervelt,
Ons alle middlerwijl op 't onverzienst verdrukten;
Mijn Broeder Pertinax zijn Bruidt uit d'armen rukten;
Wat middel schoot 'er dan noch over, om t'ontgaan
De verdre plagen diem' ons op den hals zou laân?
Neen Lucidamor moet van kant, al zoude ik zelve,
De moortpook, scherp van punt, in 't Bastertbloet bedelven.
Mijn edel hart, dat nooit aan d'eer leê, smet, of krak,

Zou

Zou nimmer moogen zien, dien 't maar aan macht ont-
Niet aan de wil, om zijn vervloekte lust te plegen. (brak,
Const. Lermelle, die uit spijt, toen Egele u de zege
Der schoonheit, booven Nyph', Hyale, en maagt Fiaal;
En Rhanis, Psekas, en Ismenis kindt, Krokaal,
Al t'saamen Nimfen van de Iachtgodin Diane,
Gaf in 't Korgafisch dal, ontsprongen hete tranen
Van spijt en nydicheit, en afgunst aangevoert;
Heeft haar den Tyberstroom, wanneer zy wiert beloert
Van Teokrina, niet op d'oever hooren klagen?
O vader Tyberijn, hoe kunt gy het verdragen,
Dat gy veracht ziet uw toekoomende Vorstin?
Heeft dan Klelie ook veel meer schoonheit, om de min
In 't hart der minnaars, met meer snelheit, aan te steken
Als ik? wat moogen doch dees schoone leên gebreken?
Zijn deze handen niet albast? mijn kaken bloet
En melk tot een gestremt? draagt Venus roozenhoet
Wel schoonder roozen? zijn mijn oogen niet twee star-
ren? (warren
Mijn voorhooft is 't geen troon daar Iuno heerscht? ver-
De Minnegoodtjens, in hun strikken, hier en daar,
Wel meerder harten als ik in dit blonde hair?
Waar zagmen zwanehals by mijne te gelijken?
Waar elpebollen, die niet zouden moeten wijken
Voor deze boezem die het witste sneeuw beschaamt?
En 't alderaangenaamst, het geen my niet betaamt
Te noemen, zou een Godt in hete min ontfonkken;
Heeft Ganimeed wel ooit aan Iupijns disch geschonkken
Zoo lekkren dronk, als uit mijn purpre lippen vloeit,
Van aangenamer geur als Ambrozijn besproeit?
Sprak Pallas wyze mondt ooit welbedachter reden
Als ik? en zal men nu mijn luister zoo vertreden?
Neen Vader, voer zy voort, zoo gy my niet en wreekt,
En uit het diepste, van den stroom, uw hoorens steekt,
Tot teken dat gy my verhoort, dan zal ik moeten
De hel aanroepen en Prozerpina verzoeten,
Met

Met offerhanden die de Gooden haatlijk zijn;
Ik zal Klelie, of door het doodelijkst fenijn,
Doen sterven, of haar eer, door lagen, zoo bestryên,
Dat die, door mijn gewelt, op 't laatst zal schipbreuk lyên.
Dit was het, 't geen zy by Godt Iupiter bezwoer;
En sedert, vol van nijt, door haar verwijfde broêr,
Aan u, gelijk als 't blijkt, heeft zoekken uit te werken.
Lermelle moet van kant, dan zal men niet bemerkken
Wat d'oorzaak is geweest van beid' hun doot.

Iul. Lermel,
De snootste pest die ooit van d'onverzoenbre hel
Is voortgebracht, zou die niet sterven? blyven leven?
Dan mochten wy ons eer de wanhoop overgeven,
En doen, al wat wy doen, niet stil, maar openbaar;
Verwachten, zinneloos, het dreigende gevaar,
Dat ons al t'saamen zou verplettren, neêr doen storten.

Tarq. Wie wenscht 'er zoo verblindt zijn leven te verkorten?
Een die het moortgeweer bekomt in zijn gewelt,
Het geen zijn naaste bloedt, bloetdorstig, heeft gevelt,
Is dwaas, zoo hy 't hem weêr van andren laat ontgrypen,
Dien 't licht weêr zouden tot zijn ondergangk hersly pen.
Men moet zijn vyandt, die verwonnen leit ter neêr,
Al zingt hy noch zoo klein, nooit weder zijn geweer
Toereiken, om niet een en zelf gevaar te loopen.

Const. Ik zweer, by Hyblas hooft, dat ik dit zwaart zal doopen
Zoo diep in 't bastertbloet als 't blinkkent lemmer is;
Zoo Lucidamor dan der helden temmer is,
Gelijk Bithinien hem roemt, dan zal het blijken,
Dat nu geen moorse Reus voor hem het zeil zal strijken,
Maar dien laf hartige voor 't Ciciljäanse bloet.

Iul. Mijn Neven, wreekt mijn Nichte, en koel uw beider moet.
Ik zal u, middlerwijl, in 't heimlijk, openbaren,
Dat ons geen ongeval, geen ramp zal wedervaren.

Laat

Laat ons, op 't ſpoedigſte, dan met elkaâr beraân
Wat voor ons 't oorbaarſt zy in deze zaak gedaan.

Favorinus. Aladijn. Artabas. Poſthumus. Pizo. Rey van Raden. Rey van Lijfwachten.

Het Tooneel vertoont hier een heerlijke Zaal van 't Paleis, daar den Keizer aan d'eene zijde boven 't einde van een tafel op een verheve zetel, en Raden, rontom zitten. De tafel is met Globe, boeken, en kaarſſen geſtoffeert, de Lijfwachten ſtaan aan 't een einde ter zijde.

Fav. DEn Kanſelier heeft u mijn meining voor gedragen;
Nu koom ik zelf om u noch nader af te vragen,
Om welke reden dat den Raadt zich toont misnoeght?
Hoewel dat deze vraag mijn Majeſteit niet voegt.
Ik kan mijn kindren wel ten huwelijk beſteden,
En zonder uwen raadt, en zonder t'overtreden,
Godt Hyblas wetboek: maar terwijl dat mijn gemoet
Verzekert is, dat het aaloudt Bithinis bloedt,
Is uit onſterflijk zaadt der hooge Goôn geſproten,
Begeer ik reên, van hun die zich hier tegen ſtooten.
En heb hierom al t'ſaam u weêr by een vergaârt;
Dat elk dan na zijn hart zich ongeveinſt verklaart.
Ala. Grootmagtig Keizer, die van uwen ſtoel in Roomen,
Reikt met uw ſcepter, tot aan Getums waterſtroomen,
En van 't Meoots moeraſch, met uw gevreesde bijl,
Daar Memfis rijk van pracht, beſpoelt wort van de Nijl,
Tot die zoo hoog in 't noordt zijn by de beer gezeten;
Waar toe wilt gy den raadt van uwe Raden weten?
Daar vader Hyblas, uit wiens zaat gy zijt geteelt,
Aan 's Prieſters wijs beleit daar van de zorg beveelt.
Den Vorſt moet zich hier op met hooger macht beraden.
Arta. Den Vorſt heeft in zijn macht, of hy de goude bladen
Van Hyblas wetboek, van zijn ouders hoog geacht,
Wil achtervolgen of uitroeyen. het geſlacht
Van uw vergoode ſtam, in tweemaal zeven eeuwen,
Sint

Sint vader Jupiter, Arpatrix, by de Leeuwen
In Kotan opgevoedt, tot Priester hadt gemaakt,
Heeft nooit de wetten van dat wyze hooft gewraakt,
Of 't minste hooftpunt van het wetboek overtreden;
Wil dan zijn Majesteit zijn wettig bloet besteden,
En vader Hyblas wil niet vollegen, zo moet
Hy 's Priesters wyze mondt raadt vragen.

Posth. Vorst, het bloedt
Van vader Iupiter (die zich licht zou vergrammen)
Vereischt niet uitgetrouwt, voor dat, door offerrammen
En runders, op 't autaar, de vader van de Goôn
Zijn wil is afgevraagt; de scepter en de kroon
Van 't oudt Bithinien, moet nimmer zoo veel wegen,
Als aan de waarde is van uw Goddlijk bloet gelegen.
O Vorst, daar het zoo hoog verburge zaken gelt,
Zijn wy niet na de wet tot Raden ingestelt;
Wy zijn, wanneer wy maar uw godtheit wederspreken,
Dootschuldige, en gy kunt de wetten, maken, breken;
Maar die van 't heillig recht gaan d'Opperpriester aan.

Piz. Toen die van Heraklé, godt Hyblas nicht, Diaan,
Vergramde en reukeloos de zuivere bosschaadje
(Daar nimmer bijl in klonk, veel minder snoepboellaadje
Geschiet was) schonden, door onkuische lust, de wet,
Van Febees Priesterin, ter eer' haar ingezet,
Wat is 'er toen gebeurt? de gramschap der Godinne,
Zont d'allerfelste draak, van Lathmos hoogste tinnen,
Die 't gantsche landt verwoeste in 't aanzien van de stadt;
Wie weet of deze straf noch opgehouden hadt?
Indien Endimion, uit godenzaat gesprooten,
(Hoewel op 't slachtoutaar zijn bloet niet wiert vergoo-
ten)
Met d'offerbandt om 't hooft, gereinigt in den vloet
Van Fazis, voor 't altaar haar wraak niet hadt verzoet.
O Vorst, gy weet het, dat uw onderdanen weten,
Hoe vader Hyblas zwoer, by Iupijn, hoog gezeten,
Uit wien hy is geteelt, dat nimmermeer zijn zaadt

Zich zou vermengen met het aartsch',hoe hoog van staat,
Alleen met kinderen gesprooten van de Gooden.
En Azarakus stam, Arsaces straf ontvlooden ,
Heeft, voor twee eeuwen, eerst Bithinien van 't rijk
Der Parthen afgescheurt.

Fav. Is dat de ware blijk
Dat zy niet zijn van 't zaadt der Goden? wel, verstrooyen
De menschen niet op d'aardt? voor d'ondergangk van Troyen
Zijn zy gesproten uit de huisgoôn van Priaam ,
Maar sint verdreven. heeft Eneas, groot van naam ,
Niet zeven jaren door de werelt heen gezwurven ?
Hoe menig kindt der Goôn is hier, dan daar gesturven ,
Aan onbekende reên gehavent, onbekent ?
De groote Febus, toen hy treurig, om d'ellendt
Van Faëton, zijn zoon, de hemel hadt begeven ,
Heeft, in een harders schijn, de schapen voortgedreven
Van Vorst Admetus, en wie was 'er toen die kon
De groote godtheit van die groote Godt der Zon?
Zoo hout de bolster 't licht des diamants beslooten ;
De keizelsteen het vier ; de leeuw zijn klaauw; de groote
Diane, haar gezicht met nevelen bedekt.
Doch wijl dat ik bemerk, det al uw neiging strekt ,
Om 's Priesters wyze mondt en raadt hier op te hooren ,
(Die ik den toestel van dit offer, van te vooren
Al heb belast) zal 't in dees Hof kapel geschiên.
Daar gaat den Tempel op, nu zult gy 't zelve zien.

Hier wort een Tempel geoopent , daar 't beelt van Iupiter in staat, en voor 't zelve een brandent outer , met alderhande offergereetschap, daar een geslacht schaap op leit ; zijnde d'aarde met vellen van geslachte beesten bespreit,terwijl de Priester, voor 't beelt neêrgeknielt leit, zingen de Reyen der Tempeliers, onder verscheide speeltuig.

Bal-

Balbus. Favorinus. Aladyn. Artabas. Posthumus. Pizo. Rey van Raden, Lijfwachten, en Tempeliers.

Wijze: *Kersnacht.*

O Groote Vader van de Gooden,
VVy koomen u ten offer nooden,
En plengen op uw outers wijn;
Ontfang het bloet van deze dieren,
En 't reukwerk van onze offervieren,
Ach laat het u behaachlijk zijn!

O vader, schutsheer van ons allen,
Toon of 't uw Godtheit zal gevallen,
Dat Hyblas zaadt, van u geteelt,
Zig met Bithinie vermenge;
En Vader, wilt gy 't niet gehenge,
Dat u dit offer dan verveelt.

Het beelt van Iupiter went het hooft om, en de toortsen worden uitgeblust.

Bal. De vader wendt zijn hooft afkeerig om, ter zyden.
Het toortslicht wort geblust: de rook slaat neêr: ô tyden,
Wat spelt gy ons al ramp, en druk en ongeval!
Het diereningewant is heel en overal,
Met swerte plekken (het is schrikklijk) uitgeslagen.
Hoe zal ik best den Vorst dees tekens overdragen!
Hy ziet my ernstig aan met een verstelt gemoet.
Jupijn behoedt hem, ach! al d'offerwijn in bloedt
Verandert, spelt niet goets, daar hoor ik raven schreeu-
wen,

Hier sluit de Tempel, terwijl de Priester van buiten luistert, van zelfs toe.

De Tempeldeur springt toe. my dunkt ik hoor de leeu-
Die van Arpatrix zijn aan 't hoog autaar gestelt, (wen,
Verschrikklijk brullen, mist mijn raming niet, het gelt

De Vorſt zijn leven. al dees tekenen bedieden
Zijn ondergangk, die hy, ik vrees 't, niet zal ontvlieden.
Fav. Komt herwaarts Prieſter van d'almogende Jupijn.
Bal. De blixemdrager, Vorſt, moet uw behoeder zijn.
Fav. Wat is de vader in het offren wedervaren?
Staat Iupijn 't huwlijk toe? wilt ons zijn wil verklaren.
Bal. De vader van de Goôn, doorluchte Majeſteit,
Heeft ons niet opentlijk zijn meining uitgeleit,
Maar ſlechts door tekenen, waar uit men 't af kan meten
Getoont, dat gy u zelf zout ver, te ver, vergeten,
Indien gy dit verbondt, met uitheems bloet, beſloot;
Ik zelf zag voor 't outaar, toen ik hem 't reukwerk boo
En als de lofzangk, van de Prieſters aangeheven,
Voleindigt was, de voet der goude drievoet beven,
En 't goddlijk beelt het hooft van 't offer keren om.
De leeuwen brulden in 't gewyde heiligdom,
Het toortslicht wiert gebluſt, de tempeldeur geſlooten;
En wy, als door de handt der Gooden, uitgeſtooten.
Ia 't offeringewant was zellef ook beſmet:
De blixemdrager ſloot zijn ooren voor 't gebedt,
Als of hy ons hadt van zijn dienſt ontbloot, verbannen
Hy heeft zijn ſtrafboog reets al tegens u geſpannen,
Zoo gy dees trouw voltrekt, die hem mishaaglijk is.
Fav. De Prieſter oordeelt, door een blinden yver, mis.
Want vader Iupiter heeft nimmer, met het keeren
Zijns hoofts, gemeint, dat hy dees trouw niet zou bege(re
Uw vraag die luiden; of dit dubbele verbondt
Van mijne kinderen zijn godtheit tegen ſtont?
Hy keert en ſchut het hooft; dat's immers neen te zegge
En dat gy het gebrul der leeuwen, uit wilt leggen,
Als of die zijne ſtraf betekende; verſtaat
Dit anders; het bediet hun blijtſchap boven maat.
Het ſluiten van de deur, het bluſſen van de lichten,
Zijn vaſte tekens, dat dees heilige offerplichten
Genadig zijn verhoort, en deze ſtrik alleen
Maar van de felle doot kan zijn dwers deurgeſneên.

k wil dan, dat gy u al t'ſamen zult bereyên,
Dm morgen Collatijn, en zijne bruidt, te leyên
Met Lucidamor, en Iulie, daar de plicht
Der trouw geſchieden zal, in Iupiters gezicht.
Gy, Aladijn, zult hun mijn wil voort aan gaan zeggen.
B. Zal dan zijn Majeſteit den eerſten grontſteen leggen,
En bouwen het gebouw, dat, door zijn zware val,
Hem en zijn gantſchen Staat tot gruis verplettren zal?
Volg Hyblas wetboek, dat met louter goudt geſchreven,
Nooit is ontwijt, van die u 't leven heeft gegeven,
Gelijk 't nooit is gedaan by een van uw geſlacht.
Heeft u dan Livie ter werelt voortgebracht,
Dat gy zoudt, d'eerſte van uw bloedt, de wetten ſchen-(den;
Uw huys verdellegen; met rampen en ellenden
Vervullen 't gantſche Rijk; uw onderdaan in noot
Dwaas brengen, en u zelf op wegen van de doot?
Maar goddelijke Vorſt, zoo gy my niet wilt hooren,
Weet dat dan 't uur is van uw ondergang gebooren;
Dat bloet, dat ſchrikklijk bloet, noch flus ſchoone offer-wijn,
Zal 't vaſte teken van uw droeve dootüur zijn.
Verſchoon onze yver, Vorſt, wy bidden laat u raden.
v. Nu vader zijt geruſt, ik heb de goude bladen
Van 't heillig wetboek, op mijn voorneem', nagezien,
Vondt niet zy my dees trouw verbieden, maar gebiên.
Al hadde ik vleugels van den dag, om op te zoekken,
De hele werelt door, in afgelegen hoekken,
Na Goodenzaat, nooit zoude ik vinden zulk een paar;
Die uit godt Azaraak, voor tweemaal duizent jaar,
Geſprooten zijn; Iupijn die zal zich zelfs verblyên
Wanneer men morgen zal de ſtacy innewyên.
Spreekt van geen ongeluk, maar maak u t'ſaam bereit,
Te vieren dezen dag met vreugde en vrolikheit.

Rey van Bithinische Iofferen.

ZANG.

O Zangar, die d'aaloude Koningkrijken,
Van Pontus en Bithinien verdeelt,
In twee byzondre en afgescheide wijken,
Waar tussen gy met uwe stroomen speelt;
Vermaarde vloet, die, onder 't rijk der Frygen,
Zoo meenigmaal uw killen zaagt verstopt,
Met lyken, die de doodt in woeste krygen,
Hadt van 't gebergte in uwen stroom geschopt;
Verheucht u nu, laat al uw nimfjens koomen,
En dartlen op uw baren, net versiert,
Terwijlmen hier de Bruiloft binnen Roomen,
Van uwen Vorst en 's Keisers dochter viert;
De dubble feest, van uw Prinses Lermelle,
Zal uwen Prins, haast door haar Bruigoms handt,
Weêr in zijn troon en vaders rijk herstellen;
Den bastertoom verjagen, weg, met schandt.
O Sangarstroom, die my zoo vaak bekoorden,
Verwacht ons haast weêrom aan uwe boorden.

TEGENZANG.

GElijk het hart eens kindts trekt tot de Moeder,
Zoo trekt het mijne, ô lantschap zonder gâ!
Weêr na uw kust, by vader, zuster, broeder,
Nu onderdrukt in 't groot Apamia;
Door 't moorden van Adrastes felle sabel,
Die tegens godt, de wetten, en natuur,
Verwurgt, vernielt, zijn onderdaan, en d'adel,
Het rijk verwoest, met yzer, staal, en vuur.
O Azaraak, wat heeft de kroon verlooren,
Toen gy vol moet, met den Paflagiaan,
Den Bosfor op, bestreedt de wrede Mooren,
Daar Pruze uw zon zag duister ondergaan!

Hoe

Hoe weinig, van die gy hadt hoogverheven,
Zijn u getrouw geweest na uwe doodt!
Doch d'opperste heeft nooit uw zaadt begeven,
Maar hun gebercht in Romaas rijke schoot,
Om hun weêr op uw goude troon te zetten,
Der Gooden wil kan nimmer mensch beletten.

TOEZANG.

'T IS tijt de toortz' en fakkels aan te steken,
Den Tempel galmt alrede van 't geluit
Der Priestren, die nu klaarlijk zijn gebleken,
Het goddlijk bloet van Bruidegom en Bruit.
De hofzaal leit bestrooit met maagdepalmen,
Daar 't dubble paar door zal ten Tempel gaan,
Op toegejuich van hondert duizent galmen,
Die vrolijk door elkandren heene slaan,
De zaal gaat op, de Bruilofsstacy aan.

DERDE BEDRYF.

Favorinus. Aladijn. Collatinus. Adalle. Balbus. Lucidamor. Lermelle. Posthumus. Rey van Roomse Raden, Tempelliers, en Lijfwachten.

Het Tooneel vertoont hier wederom een prachtige zaal van 't Hof, daar den Keizer en Keizerinne, op twee verheve zetels, aan d'een zyde van 't Tooneel zitten, met de Raden aan d'andre zyde. over haar staan de beelden van Iuno en Venus, daar de Priesters en de kindren van Adalle en Collatinus ter zyden staan; achter in 't verschiet staat in een ronde tempel 't beelt van Mars: de Lijfwachten staan ter zyden het Tooneel in orde.

Fav. GEloost zy godt Iupijn, die vader Hyblas zaadt
Genadig heeft behoet, om Romaas groote Staat,
Als starke pylers, voor het vallen t'onderschragen;

Zes eeuwen zijn voorby, toen die van Parthen zagen,
Haar halve wereltstadt, Ekatompijl, vernielt,
En voor den adelaar hun Keizer neêrgeknielt;
Massiar, Turbat, Kur, en Sembran nederbukken;
Den trotsen Assirier 't groot Babel onderdrukken;
Van daar den Tygerstroom 't hoog Medien begiet,
Tot daar hy met zijn vloet in Oxux watren schiet,
Den Adelaar gerecht en bondelen en bijlen.
Nu rust de Roomse troon, op diamante stijlen,
Vast als een klip in zee, daar 't onweêr tegens raast,
En die het woest gewelt der vloên te rugge kaast.
Dees zege voor het Rijk heeft Hyblas zaadt bevochten,
Dat menigmaal zijn bloedt, in d'allerzwaarste tochten,
Veel minder heeft geschroomt als een gering Soldaat.
Heeft Teodozius, mijn vader, in 't gewaat
Eens voetknechts, niet de muur t'Ekbatane beklommen,
En, als een helt, gestreeft door Ciaxares drommen?
Is ooit het Roomse Rijk wel meerder uitgebreit,
Als sint dat Hyblas bloet den scepter heeft gezweit?
En d'onderdaan verlicht van schattingen en lasten?
Wie zag dat Roomlus kroon en scepter beter pasten
Den sterflijken dan de handen van mijn stam?
Zoo zietmen dat nooit duyf van trotsen arent quam;
Onnoosle lammeren van overfiere leeuwen.
Om nu te zorgen, dat het volk der volgende eeuwen,
Niet werde van 't gebiedt van deze stam ontbloot,
(Gelijk 'er duizenden geslachten door de doot
Zijn uitgestorven) wil ik deze slag beletten,
Mijn zoon uittrouwen, en hem op mijn zetel zetten,
Met deze maagdt. en mijn Iulie...

Arzire. Favorinus. Aladyn. Collatinus. Adalle. Balbus. Lucidamor. Lermelle. Posthumus. Rey van Roomse Raden, Tempelliers, en Lijfwachten.

Arz. MAchtig Heer...
Fav. Wat jaagt u zoo verbaast?

Arz.

Arz. Iulie leeft niet meer.
Fav. Iulie leeft niet meer! Arzire zijt gy dronkken,
Of is een razerny u in het brein gezonkken?
Iulie leeft niet meer! z'is immers in de zaal.
Men zal de Trouwplicht, ſtrax, met d'allergrootſte praal
Beginnen, alles is bereidt, wat moogtge droomen
Van doodt? Arzire, zeg wat is u overkoomen
Dat gy dus zinloos zijt? gy hebt haar 't feeſtgewaadt
Zelfs aangeſchooten. ach! rampzalige, hoe ſtaat
Uw wezen zoo bedrukt en doots?
Arz. Och was het loogen,
En dat een zotte waan, of droom, my hadt bedroogen!
Iulie leeft niet meer, geſtrenge Wereltheer,
Leit als een uchtent roos van zijne ſteel ter neêr.
Ach! was het ydelheit het geen mijne oogen zagen!
Ala. Arzire, heeft de doodt Iulie neêrgeſlagen?
Coll. Arzire, is zuſter doot? hoe kan dat mooglijk zijn?
Ada. Arzire, is de Princes niet, in de maneſchijn,
Van deze morgen, na haar moeders graf gereden,
Om voor den uchtentſtont, haar weeklyke gebeden
Te doen, na Hyblas wet? gelijk zy nimmer plagh,
Vol heilige yver, te verzuimen dezen dagh.
Bal. Iulie doot! ô Goôn! dit was het droevig teken,
't Geen onder de gebeên zoo klaar my is gebleken,
Maar dat al d'offerwijn verandert is in bloedt,
Spelt ons noch meerder quaadt, zoo Iupijn 't niet ver-
hoet.
Luc. Wert op mijn Bruilofsfeeſt de lijktoorts aangeſtooken?
En zal de ſlaapzaal nu van doodſe fakkels rooken?
Dat 's wel rampzalig! ach! zaagt gy het, toen de doodt,
Mijn bruidt, mijn hartprinſes haar purpre lippen ſloot,
En hoe zy uitgingk? Goôn, wat hoor ik hier verhalen!
Arz. Zoo haaſt de dageraat, met haar oranje ſtralen,
Verſchoof het bruin gordijn van Titons ledikant,
En d'allerminſte ſtraal ſcheen op de gulde want
Des ſlaapzaals der Princes, of dat 'er daglicht blikten,

Ontsprong zy uit den slaap al schreeuwende; ik verschrik-
En vraagde wat 'er deerde, of wedervaren was. (te,
Zy riep: ontsteekt de toorts, ik moet mijn moeders asch'
Mijn laatste maagdeplicht bewyzen, eer de Gooden,
My, door een ware wraak, en rechte gramschap dooden.
Ik stont verwondert en verstelt door dit verhaal,
En zeid', Princes wat 's dit? de dartle bruiloftzaal
Is vaardig om u flus als Koningin t'ontfangen
(Getrouwt aan 't bloet der Goôn) met blyde bruiloftzan-
gen.
Hier is uw stacykleedt en spreektge nu van druk?
De Goôn, antwoordeze, benyden my dat luk;
(Indien 't zoo heten mag) en doen 't my tydig weten,
Om dat ik my niet zou in d'aartse vreucht vergeten.
Ik droomden, toen ik strax zoo uit den slaap ontschoot,
Dat ik godt Hyblas zag, zo herelijk, zoo groot,
Als hy in 't Kapitool van marmer staat gehouwen;
Iulie, sprak hy, op, gy zult met grooter trouwen,
Als Keizer Favorijn u nu heeft toegeleit;
Zie, ginder wert de zaal en 't bruilofsbedt bereit,
Zoo sprekendt, wees hy my een grafplaats, met veel lam-
pen
En rouwpracht toegestelt, verstuivende in de dampen,
Van 't wasemende licht, gelijk een schaduw heen.
Dit was, Arzire, 't geen my in den slaap verscheen,
En voorspelt, dat dees vreucht verandren zal in lyden.
Ik trachten haar dees droom t'ontpraten, t'overstryden,
Dat het maar dwaasheit was, inbeelding van zwaar
bloet,
Die dikmaals als de vreucht op 't naaste is, het gemoet
Des menschs bezwaren, met onnutte zorg en vrezen.
Waar op zy, heel bedroeft, is eindlijk opgerezen;
Schoot aan de goude keurs, en 't schittrent feestgewaadt,
Daar Arkombales handt, met goudt en zilverdraat,
En peerlen en gesteent', de wapenen van Roomen,
En 't oudt Bithinien, geboort met gulde zoomen,

Hadt kunstig op gestikt; en al de heerlijkheit,
En toestel die vereischt tot zulk een Majesteit.
Haar hair zwierde onvertuit langs schouderen en kleden;
Haar hemelsch aanzicht, 't geen zoo goddlijk was besneden,
Zoo straalrijk als de zon, van roozen, melk en bloet,
Tot vleesch by een gestremt, blonk als de helle gloet
Van karrebonkelen, safieren en robynen.
Zoo zag men Venus voor den Frigiaan verschynen,
Op Ida, toen hy haar de gulden appel gaf.
Nu zeidze, zal ik op mijn waarde moeders graf,
De laatste traanen, van mijn maagdlijk offer, plengen,
En wat de Goôn voort doen dat moet den mensch gehengen.
Zoo sprakze, en is vol moet de koordeur ingetreên,
Na 'et bergkristalle graf, daar Deofantes leên,
Door duizent lampen, die de grafkapel verlichten,
Klaar kan gezien zijn. hier volbracht zy d'offerplichten;
En riep tot driemaal toe, geknielt by 't hoogaltaar,
Aan 't hoofteindt vande tombe: ô groote donderaar,
O vader Iupiter, moet ik uw gramschap stille,
Hier ben ik, welgerust, volbreng met my uw wille?
Zoo sprekende, verdween de keelgalm, met een zucht;
Het lichaam viel op 't graf voor over, daar een lucht
Quam uitgewaassemt, als uit mirthe en roozelooten.
Ik, in mijn ziel ontroert, ben haastig toegeschooten,
Vondt d'eedle roozemont besturven, 't lijf verslapt,
Als een die, overs handts, het bloet wort afgetapt.
Zoo ging haar leven uit. haar welgemaakte benen
Verkoude, op 't onverzienst, veel kouder als de stenen,
En 't gantsche lijf al voort. zoo dat het niet verscheelt,
Of gy Iulie ziet, of een kout marmerbeelt.
Dit is haar droevig eindt, ik weet niet hoe mijn krachten,
Zoo is mijn hart ontstelt, ô Vorst, my hier noch brachten.

Fav. Almachtige Iupijn, wat heb ik u misdaan,
Dat gy uw gramschap op mijn zaat dus uitstort? staan

De

De muuren van de ſtadt, die u zoo dikmaals tergden
Te Krete noch niet vaſt op haare grondtveſt? bergden
Gy 't leven zelfs niet aan dien booswicht t'Ekompaal
Die uwe godtheit hadt vergramt zoo meenigmaal?
Volbrengt gy de beloft', die gy aan Hyblas dede,
Dat gy in eeuwigheit zijn zaadt niet zoudt vertreden,
O vader op dees wijs? ſtort dan uw donders neêr,
En ſlaat de Roomſe troon met al uw zaat om veer,
Dan machmen d'eene doot met d'andere beſchreyen.
Adal. O Vorſt, wie weet recht of Iulie ook is verſcheyen?
Beklaag de levende niet voor haar doodt. men zag
Wel dikmaals dat een menſch, die als geſturven lag
Door dampen, die het hart bedwellemde by vlagen,
Weêr op, bekoomen, van die overval ontſlagen;
Gelijk in tijdt van peſt zoo menichmaal gebeurt.
Zendt dan, eer gy zoo vroeg uw dochters doot betreurt,
Na Hyblas koorgraf, om de zekerheit te weten.
Fav. Mijn lief, 't zal vruchtloos zijn. hoe zal ik haar vergeten!
Mijn kindt, mijn dochter, ach! ik hadt u tot een kroon
Geſchikt, maar 't nootlot ſchopt u neder van den troon,
In 't quixte van uw lente, eer gy die hadt beſtegen.
Mijn zoon, ga, zie, hoe 't met uw zuſter is gelegen,
Met Raatsheer Aladijn, en onderzoekt met vlijt,
Wat haar, zoo onverwacht, deedt ſcheiden uit der tijt;
Of wat dat d'oorzaak is, dat zy, zoo jongk van dagen,
In 't bloeyenſt' van haar jeucht, rampzalig leit verſlagen.
Neemt Arpameſtrus meê, mijn Lijfarts, die de doodt
Zoo dikmaals heeft geſtut, in d'allergrootſte noot,
En komt ons tydig uw weêrvaren openbaren.
Ala. Grootmagtige Monarch, zoo Prozerpijn de hairen
Des levens, de Princes, noch niet heeft afgeſneên,
Zy in de ranke boot van Charon is getreên,
Zal haar Apolloos zoon in 't leven wel behoeden,
Dat haar de dootzweep niet zal dryven na de vloeden
Van 't jammerende Stix. wy gaan.

Favo-

Favorinus. Adalle. Balbus. Lucidamor. Lermelle. Posthumus.
Rey van Raden, Tempeliers en Lijfwachten.

Fav. MYn bedtgenoot,
Hoe avrechts valt het uit 't geen vaak den mensch besloot!
Wie dacht 'er gistren noch, zoo bezig in 't bereyen
Der stacy, deze dag de bruidt te zien verscheyen?
Wie dacht 'er gistren op die onverwaghte slag?
O hoe veranderlijk is d'een by d'andren dag!
Zoo volght na helder weêr onstuimige onweerstormen.
Adal. Hoe haastig kan de doot de vreught in druk hervor-
O naauw ontloken roos, die in den uchtentstont, (men!
Met versse morgendauw, in uw robynemont,
Zijt al te schichtig van den blixem neêrgeslagen!
Knoprijke roozelaar, moght gy geen vruchten dragen?
En was uw frisse lent' maar schaduw van 't geslacht,
Dat gy, na tijtverloop, zoudt hebben voortgebracht?
O kindt beklagens waart! uw jeught, uw jonge jaren,
Beloofde ons andre hoop uit uw gezegent paren.
Bal. Vorstin bedaar: al wat godt Iupiter behaaght
Moet zoo geschiên, en is van ons vergeefs beklaaght.
Hy weet waarom hy 't doet: ons staat niet toe te denk-
ken, (krenkken;
Waarom hy 't vroome, voor het booze zaadt, komt
Den onderdaan verheft, den koningk slaat ter neêr,
Hy is, van al wat leeft, allenig d'opperheer;
En hadt hy alles, met zijn blixem, neêrgesmeeten,
Noch zou zijn godtheit vroom, niet onrechtvaardig he-
Fav. Wy kennen Iupijns macht en groote majesteit. (ten.
Wy weten wie hy is, zijn daarom ook bereit,
Al 't geen hy ons verschaft, geduldig te verdragen;
Ga vaders, bidt voor ons, dat hy dees zware plagen
Genadig wenn' van 't Rijk, en Hyblas zaadt verschoon.
Ik zal my nedrig verootmoedigen, als zoon
Van zijn geslachte, en in zijn geesselroede schieten;
Geen

Geen offerhanden, noch gebeden my verdrieten;
Men doê, al wat men kan, op dat men hem verzoet.
Bal. Rechtvaardige Monarch, wy vallen hem te voet,
En zullen ons gebeên en reukwerk opwaarts zenden,
Op dat hy 't Rijk bevry voor rampen en ellenden.
Hy zegen, hy behoê den Keizer Favorijn.

Favorinus. Adalle. Lucidamor. Lermelle. Posthumus. Rey van Raden en Lijfwachten des Keizers.

Fav. HElaas, mijn waarde helft, nu zien wy wat wy zijn,
Een schaduw, mist en damp, die, alsw'er 't minst op denkken,
Verstuiven voor de zon, wy op de doot haar wenkken.
De keizerlyke kroon, de vorstelyke staf,
En 't purpre troongewaat, kan niemandt voor het graf
Bevryden; Atrops zelfs heeft het wel aangeschooten
Den Vorsten, om hun t'eer ter helle neêr te stooten.
Hoe menigh schoone bruidt heeft hy ten trouw geleit!
Met d'oogen vol van min, vrouw Venus majesteit,
Dat hemel, aardt en zee, ja d'ysbeer zelf ontvonkte,
Gelijk haar bruigoms hart, wanneerz' hem eens belonkten;
Die voor de middernacht, door zijn verwoede handt,
Verslagen lagen, als een bloem verlept in 't zandt.
O hadt dat monsterdier gehadt onsterflijke oogen,
Zoo was de ziel noch dat schoon lichaam niet ontvloogen,
Van heerlijkheit, en glans, en luister, nu ontbloot;
De doodt hadt eer zich zelfs gedoot, dan haar gedoodt,
Indien het mooglijk was dat hy hadt konnen sterven.
Zoo min, van 't nootlot, maar hadt konnen 't licht verwerven
Van haar schoone oogen, voor twee dagen, Iupiter
Hadt haar nu al gemaakt een heldre hemelster,
Gelijk Kaliste, die zoo straalrijk blinkt in 't noorden.
Vorstin, de min doet my meer zeggen, als ik hoorden
Te zeggen, zedig, van mijn eigen vleesch en bloedt.

Maar

Maar ach! de liefde doet het vaderlijk gemoet
Dus overlopen, door een hete drift gedreven.
Och dat den mensch bedocht de broosheit van zijn le-
Hy zou zoo trots, zoo boos, niet zoo verwaten zijn. (ven,

Favorinus. Aladyn. Lucidamor. Adalle. Lermelle. Posthumus.
Rey van Roomse Raden en Lijfwachten.

av. WAt tyding van mijn kindt, wat tyding, Aladijn?
la. Geen andre, Vorst, als die Arzire u heeft gedragen.
av. Zoo heeft de felle doot Iulie dan verslagen?
My al mijn hoop, die nu met haar leit droef in d'asch.
la. Wie zag ooit schoonder beelt, gevormt van maagde-
Albast, of elpenbeen, als d'onbevlekte leden (was,
Der edele Princes, wel waardig aangebeden?
Haar goddlijk aangezicht, zoo deluwbleek, zoo naâr,
Door het verdwijnen van haar verf, staat echter klaar,
Gelijk de hemel, die, somtijts geen duisterheden,
Des nachts vertoont, die 't blaauw der heldre lucht be-
kleden.
Haar handen leggen noch te saame als of zy badt;
Zoo haast Prins Kollatijn zijn oog geslagen hadt
Op d'eerst gesturve maagt, bezweken zyne krachten,
Tot dat hy, eindelijk, uitborst in deze klachten:
Mijn zuster, is mijn ramp en lyden dan zoo groot,
Dat ik, in 't leven, u zie voor mijn voeten doodt?
Ik dacht nooit dat gy my zoo droevig zoudt verschynen.
Rampzaaalge, waar zijn nu de roozen, die robynen
Beschaamden? waar de gloor van 't blakende gezicht,
My aangenamer dan het heldre morgenlicht?
En schoon 't veel naarder is, als ooit myne oogen zagen,
Zoo kan het alles, dit 's mijn troost, my niet mishagen.
Wel aan dan, schoone ziel, zoo gy noch uit dit lijk
Niet zijt vertrokken na godt Plutoos duister rijk,
En myne klachten hoort, wilt het my dan vergeven,
Dat ik, al stervende, zal aan uw lippen kleven.
Zoo spreekt hy, en omarmt en kust het doode lijf;

Waar

Waar aan zijn handen vast besterreven, zoo stijf,
Dat Arpamestrus hem daar niet weet af te scheuren.
Fav. Ik ken zijn tedren aart, wiens eerste drift moet treu-
Ter doodt, eer dat die wat bezadigt, overgaat. (ren,
Hy heeft haar van zijn jeught altijt bemint; men laat
Hem vreetzaam, 't bange hart, door tranen, wat verlich-
ten. (plichten.
Dan zal men, met meer vreught, volvoeren Hymens
Het is geen wonder dat uw bruigom, schoone maagdt,
Zoo grooten liefde tot mijn kindt, zijn zuster, draagt,
Die zucht is Hyblas zaadt gelijk als aangebooren.
Lerm. Gevreesde Keizer, 't is my aangenaam te hooren,
Dat een en zelve bloedt elkandren zoo bemindt;
Zy toonen dat zy zijn uit Goôn geteelt. men vindt
Wel weinige op der aardt die hun hier in gelyken.
Fav. Prins Lucidamor, laat de druk van 't hart wat wyken,
Het is de wil der Goôn: ik zal mijn zusters kindt,
Klelie, waardig van een Vorst te zijn bemindt,
U geven tot een vrouw; haar ongemene zeden,
Verdienen zelfs den troon der werelt te bekleden.
Zy week Iulie niet in 't alderminste deel.
Twee roozeknopjes, die gelijk op eene steel
Gegroeit zijn, aarden nooit niet meerder na elkandren;
Want al wat d'eene woud', dat wenschte strax ook d'an-
Ik zal, door Artabas, mijn wil haar doen verstaan. (dren.
Luc. Uw wil is my een wet, ik neem het alles aan
Wat van uw handen komt. maar zoo hy komt te weten,
Dit moet in stilte ter zyden afgezeit worden.
Dat ik my, ver te ver, heb tegens haar vergeten;
Klelie my beklaaght aan zijn rechtvaardigheit,
Waar meê verschoon ik my dan voor zijn Majesteit?
Helaas!
Fav. Wat zeit de Prins? hoe staat hy dus verslagen?
Luc. Dat my Iulies doodt vry zwaar valt om te dragen;
En dat men qualijk kan uitblussen d'eerste brandt.

Krijgsboode. Favorinus. Adalle. Posthumus. Aladijn. Lucidamor. Lermelle. Rey van Raden en Lijfwachten.

Krijgs. DEn Veltheer, Pertinax, ô Vorst, is daar gelandt,
Zoo daadlijk met zijn heir en schepen in de haven;
Sleept als verwinnaar mede een Koningk en veel slaven,
Aan ketenen geboeit, na 'et hooge Kapitool.
Fav. Gelooft zy godt Iupiin, die eindelijk Mauzool,
Gedwongen heeft voor 't zwaardt van Pertinax te bukken,
En heilzaame olie schenkt, wanneer de smerten drukken.
Dees slag is Roome weêr een dooren uit de voet.
Gaat Posthumus, en treet den Veltheer te gemoet,
Leit hem voor onzen troon, op dat wy zelf aanhooren,
De val van Karien en d'afgevalle Mooren.

Adalle. Favorinus. Aladijn. Lucidamor. Lermelle. Rey van Raden, en Lijfwachten.

Adal. GEzegende Oppervorst, gesprooten uit Iupiin,
Die ook in eeuwigheit zal u beschermer zijn,
Nu zietge hoe de Goôn, die u in 't eene krenkken,
Aan d'andre zijd', die schâ met dubble winst herschenkken;
Hoewel Iulie wel een werelt waardig was,
En meer verdiende, als die ontschaakte, daar in d'asch
Die stadt wiert om geleit, die Febus zelve bouden,
Waar van de wraak daar na aan al de Goôn berouden.
Fav. Vorstin, terwijl mijn Raadt den Veltheer hier verwacht,
Zal 't noodig zijn dat gy, in aller yl, betracht,
Door 's Priesters voorzorg, om Prins Kollatijn te troosten;
Dan zal ik myne macht vergadren, om in 't oosten,
Zoo haast de trouwplicht van uw kindren is voldaan,
Adrastes uit uw troon en erfrijk op te slaan.
't Aaloudt Bithinien alleen niet weêr herkrygen,
Maar Pontus, Kalcedoon, en Pruze daar aan rygen,

En vestigen den stoel veel vaster als hy plach.
Adal. Grootmagtig Vorst, Apol, die u zoo dikmaal zag,
Met lauwerier gekroont, in 't oosten en in 't westen,
Moet u nu wederom, van d'Apameesse vesten,
Begroeten met zijn glans, als overwinnaar.

Aladyn. Favorinus. Rey van Roomse Raden. Rey van Lijfwachten.

Ala. HOor, (door
Daar dreunt de krijgstrompet, en blaast de zege,
De straten van de stadt, op 't juichen van de menschen,
Die, opgehoopt van vreugt, den Veltheer heil toe wenschen.
O Vorst, hoe loflijk is 't wanneer men door het staal,
Zijn vyandt heeft verdelght; gekroont met zegepraal,
De tekens van zijn winst komt offren aan de voeten
Des Keizers, en zijn troon zoo zegenrijk begroeten!

Pertinax. Favorinus. Artaxes. Posthumus. Aladyn. Rey van Roomse Raden. Lijfwachten. Soldaten, en gevangen Slaven.

Hier moeten standerts en vendels van d'overwonne Vorsten gedragen worden, en de gevange slaven geboeit zijn.

Per. MOnarch, die als een godt, op Cezars goude troon,
De werelt wetten geeft, en doet, na uw geboôn,
Gelonen, Scyten, en verwoede Massageten,
Stip luistren, daar men nooit van wetten heeft geweten;
Hier offer ik u 't zwaardt dat Vorst Mauzool versloeg,

Hy trekt zijn zwaardt, dat hy den Keizer aanbiedt, die 't zelve hem weêr toereikt.

Pakoor, en Artameen uit hunne landen joeg,
En d'Yster overstapte, in 't woest landt der Sarmaten,
Die nooit van vreemt Monarch geweest zijn onderzaten,
Als van hun eigen Prins, uit Alexanders bloet
Gesprooten, toen hy heeft zijn minnelust geboet
In Parthen, by Princes Talestris, van de stroomen
Der snellen Hebrus af, tot by dien Vorst gekoomen;

Dit Rijk, daar Room' nooit heeft gevoert haar heer-
Dat driemaal Azië, het juk der ſlaverny (ſchappy;
Heeft op den hals geleit, der Perſſen macht verdreven,
Daar Cirus, met zijn volk, rampzalig voor moſt ſneven;
Dat Alexanders macht, zoo zegenrijk, verwon,
Toen 't ſloeg, by Gerrhus ſtroom, zijn veltheer Sopiron;
En door hun macht bedwong, en Parth' en Baktrianen,
Is nu verwonnen, door de Roomſe zegevanen.
Hier ſtaat Artaxes, die, als norſſe wraak hem tergt,
Van Pontus Ryken af, tot het Rifees geberght,
Het landt met volk bedekt om vrienden t'overvallen,
Of vyandt af te ſlaan van Hypacyris wallen.
Na dat wy, magtig Vorſt, den hollen Helleſpont
Doorploeght zijn, met de vloot, zijn wy tot aan de mont
Van het Iöniſch meir, in Frigien gekoomen;
Toen hebben wy den weg langs Athos rug genoomen,
By Taurus heuvels heen, tot dat wy zijn gedaalt
In Karien, dat lang geen ſchatting hadt betaalt;
Mauzool, op 't onverzienſt, wiert met de ſchrik verſlagen,
Ons zeegrijk leger, om noch meer fortuins te wagen,
Brak op, door Lydien, en Lycien, zoo veer
Dat het geſtut wiert, aan den woeſten berg Chymeer;
Al 't woedende ongediert kon ons hier niet beletten,
Dat wy de voeten niet op 't hoogſt der toppen zetten,
Tot dat wy over haar verheve kruin ſteil heen,
In 't oudt Galatien gelukkig zijn getreên,
En door Pamfilien, en Kappadoocie heenen,
In 't overoude Rijk der oorlogziekke Armeenen;
Hier zijn wy Frat, die ſnel gelijk dèn Tyger ſtroomt,
Daar zelden oorlogsman gelukkig overkoomt,
Gelukkig deurgewaat; en, met ontrolde vaanen,
Getrokken na den ſtroom Hypaan, die d'onderdaanen
Van 't groot Armenien, der woeſte Scyten, ſcheit;
Hier ſtont Artaxes heir, ſlagordenswijs, bereit
Om ons den overtocht van 't water te beletten;
Ik ſprong de Roomers voor, op 't klinkken der trompet-
ten,

En zwom, op guldetoom, dwers door de ſnelle vloet.
Terſtont wierde ik gevolght van helden,groot van moet,
Die tegens het geſchreeuw, en 't woeden der Barbaren,
Gelijk een vlugge pijl, zijn moedig ingevaren.
Wy dreven haar te rugg' tot aan den Boryſtheen;
Hier hielt hun leger ſtal, heeft toen zoo kloek geſtreên,
Dat d'overwinning, lang in twijffel, heeft gehangen,
Tot dat Artaxes wiert, door dezen arm, gevangen,
Waar door 't Barbariſch heir ontzonk de mannemoet.
Veel duizent ſneuvelden, rampzalig, in de vloet,
En andren, door het ſtaal van beukelaars, en zwaarden.
De ſlachting was zoo groot en ſchrikklijk, dat al d'aarde
Deurverft was, en het bloet 't geen ſtroomde in Bory-
Vloeide in Pantikapes, door Tyres watren heen; (ſtheen,
Dus heeft de Roomſe macht dat woeſte volk bedwon-
Fav. Beroemde Veltheer, die zult leven op de tongen (gen.
Des nazaats, al zoo lang de werelt wort verhaalt
Het lof der helden; ga, zeeghaftige, betaalt
Uw ſchultplicht, vader Mars. ontſluit Artaxes boeyen.
Art. Wie is verwondert, die het Roomſe Rijk ziet groeyen,
Aanwaſſen, hoog in 't Zuyd', tot laag in 't koude Noort?
O Vorſt, wy hebben van uw wijsheit zelf gehoort
In ons Barbariſch landt, omringt met ſteille klippen;
Uw deught, uw goude lof, uw roem, leeft op de lippen
Van 't alderwoeſte volk, dat ooit de zon beſcheen;
En nu mijn ongeluk my, over zoo veel Zeên,
En landen, heeft geſleept, om voor uw troon te leeren,
Hoe ras het groot geluk der Vorſten kan verkeeren,
Verheug ik my noch, in mijn rampſpoet, dat ik ben
Een ſlaaf, van hem die 't al recht onderſcheiden ken.
Fav. Mijn Broeder, zijt getrooſt, u zal niet wedervaren
Dat u bedroeven kan. de tijt heeft, zoo veel jaren,
Den op- en ondergang der Ryken ons doen zien,
Dat wy der Gooden wil, die hier in moet geſchiên,
Niet eens behoorden te weêrſpreken, met gedachten.
Gy hebt, van deze handt, niet als geluk te wachten.

De

Den Veltheer, neêrgeknielt, dankt Mavors door 't gebet,
[..]er knielt Pertinax voor 't beelt van Mars, dat achter in 't verschiet staat.
[..]*r.* O gy, die door uw arm hebt Tifons macht verplet,
En Mimas, Damazor, die Offa dorsten kruyen
Op Pelion, toen godt Jupijn, met donderbuyen,
Enceladus versloeg, en Etna, heet van gloet,
Neêrstorten op zijn borst, daar hy noch onder woedt;
Verhoor mijn bede, en wilt de Favorijnse rankken
Altijt behulpzaam zijn; ô Oorlogsgodt, wy dankken
U voor de zege, die uw bloedig zwaart ons gaf.
Gevreesde Wapenvoogt, slaat met uw ysre staf,
Den vyanden van 't Rijk ter neêr, in al de deelen
Des werelts, laat den Vorst van Roome, de gareelen
Van uwe paarden, die het al vertrapplen, maar
Allenig mennen hier op aarde. laat het jaar,
Dat Alexander zag, aan Ganges goude boorden,
Den scepterstaf van 't Oost, en West, en Zuyde, en Noorden,
Hoogmoedig zwayen, weêr herbooren worden. Mars,
Die met uw zuster, vrouw Bellone, nimmer wars
Van bloedige oorlog zijt, wilt ons gebedt verhooren,
Gelijk als toen wy 't heir versloegen van de Mooren.
[..]*v.* Getrouwe Pertinax, waar meê zal ik uw moet,
Uw dapperheit, de dienst, die gy voor Roome doet,
Vergelden? geen cieraat van marmre zegeboogen;
Vergulde poorten, die schoon schitteren in d'oogen;
Gewonnen vanen, met een vastgeboeide stoet
Verwonnen Vorsten, die, schoorvoetende, de voet
Der Zegekar van hun verwinnaar moeten volgen;
Al t'zaam', zijn uw verdienst niet waardig. maar 't verbolgen
En wrede nootlot, komt my nu te streng verbiên,
Dat ik, na waarde, aan u mijn gunst niet kan doen zien.
Doorluchte Pertinax, waar toe wil ik verbeyen
U het t'ontvouwen, wijl Julie is heen, verscheyen?
Ia Pertinax, die maagt, die gulde stralen schoot,

Uit hemelsche oogen, is verslagen van de doot,
Op 't punt, als ik haar dacht aan Iuno toe te wyên.
Vermaarde Pertinax, gy, die van lange tyên,
Op 't alderhevigst, zijt van Kollatijn bemint,
Ga heen, vertroost die Prins, die razende, als ontzint,
Op 't lijk zijns zusters treurt. ik kan, door myne qualen,
D'omstandigheên des doots mijns dochters niet verha- (len.
Terwijl dat ik my wat tot rust begeve, zal
U Raatsheer Aladyn verhalen 't ongeval.

Pertinax. Aladyn.

Per. TReft my een blixemschicht? of is mijn brein aan 't hollen?
Of laat Iupijn op my zijn donders nederrollen?
Of ben ik doof, of blindt? of heb ik niet gehoort,
Dat mijn Iulie is van de wrede doot vermoort?
Ondankbre Goôn, waarom hebt gy my 't staal der Mooren,
De handt der Scyten, die mijn val by Mavors zwooren,
Ontkoomen doen, en my tot deze ramp gespaart?
Hadt liever een Sarmaat, met zijn krom oorlogszwaart,
Dit ongelukkig hooft van 't lichaam afgehouwen,
Dan hadde ik niet gehoort, noch zou veel min aanschou- (wen
't Geen my veel droeviger zal vallen als de doot.
Waar toe is nu mijn naam, mijn glory, die zoo groot,
By Parten, Scyten, en verzengde Etjopiaanen,
Geacht wort, dat het Rijk, 't geen blaauwe hemelmaanen
Voert in haar standert, bleek besterft, wanneer het hoort
My noemen; nu mijn star, mijn noortstar, in het noort,
Door gure stormen, en yskoude hagelvlagen,
Bedekt is, en de roos van 't steeltje neêrgeslagen?
Helaas!
Ala. Bedaar, wat 's dit? Iulie leeft, gy zult
Terstont haar levendt zien, de tijt is schier vervult
Dat zy ontwaken moet. Ik zal u by haar leyen,
Volg, ras, want Kollatijn zal my al lang verbeyen.

Mar.

Marcellinus. Conſtantinus, met ſtroppen en bloote degens.

Het Tooneel vertoont hier een luſthof met beelden, cier-perken, en fonteinen.

Mar. NU broeder Pertinax keert met laurier gekroont,
Is 't reden, eer zig een van ons aan hem vertoont,
Dat zuſters hoon dient op Adalles zaadt gewrooken.
D'ontmande Bagaős, die ik flus heb geſprooken,
En my de ſleutel gaf van 's Keizers tuinpriëel,
Verzekert ons, zoo haaſt als 't avonthofgeſpeel
Zal zijn geëindight, dat Lermelle, by de boomen,
Die om den ſpringbron ſtaan, zal met haar broeder koomen;
Zy heeft hem ('t geen hy in 't voorbygaan heeft gehoort)
Beſcheiden na 'et muzijk, waar op hy haar zijn woort
Gegeven heeft van daar te koomen; niet te miſſen.
Nu is 't ontrent de tijt, na ik te recht kan giſſen.
Men ſchuil ter zy, blijft gy daar aan die toegang ſtaan.
Vat gy Lermelle, ik zal haar broeder vallen aan;
Ziet dat gy 't hart wel treft, zoo hoort men geen geruchten;
Wy zullen, onder gunſt der nacht, het wel ontvluchten.
My dunkt ik hoor gerucht, wees vaardig, hout u ſtil.

Lucidamor. Lermelle. Marcellinus. Conſtantinus.

Luc. MYn waarde zuſter, wie kan tegen 's hemels wil?
Mijn hoop is doot, en met Iulie heen geſturven.
Ik die dat puikjuweel hadt nauwelijks verwurven,
Wort, op het punt der vreught, door Iuno my belooft,
Op 't alderonverzienſt, zoo droef daar af berooft.
Helaas, mijn hoop is uit, maar gy hebt noch te hoopen.
Ler. Wie weet hoe 't met de Prins noch eindlijk af zal loopen?
Hy is te ver verzeilt: en Arpameſtrus zeit,
Dat deze razerny diep in zijn harſſens leit;

Dat hy te teder, te gevoelig, deze smerte ,
Heeft, al te diep, gedrukt in 't binnenst zyner herte ;
En dat zijn zachten aardt, en zwakke harssenpan ,
Het eens gevat fenijn niet licht verzetten kan.
Wat gunsten, wat geluk heb ik dan meer te hopen ?
Maar voor u staat den weg van noch meer voorspoet (open,
Zoo gy Klelie trout, des Keizers naaste bloet.
Uw moeder, die zoo veel vermag op zijn gemoet ,
Zou 't lichtlijk, by den Vorst, noch weten zoo te maken ,
Dat gy, na zyne doot, zoudt aan de kroon geraken.
Want zoo Prins Collatijn, door dulheit, onbequaam
Blijft raazen, zal zy zijn, zijn eenige erfgenaam.
Hy zal haar broeders licht om moeder achter stellen.

Marcellijn en Constantinus , uit hun schuilhoekken , voor den dag springende , deursteekt den eersten Lucidamor , en de andere werpt Lermelle een strop om den hals, en deursteekt haar al wurgende mede.

Marc. Eerst u, verduivelt zaat, sterft heen, en vaar ter helle.
Luc. Moort, moort.
Ler. Help! moort.
Marc. Drukt haar
Het zwaart noch eens door 't hart.
Const. Nu is 'er geen gevaar
Dat zy ons melden zal. haar heillooze oogen luiken ,
Haar verf wort witter als de lelie op de struiken ,
Waar berg ik 't lichaam, wil ik 't werpen in de bron ?
Marc. Daar leit dien snorkert , die zoo menig helt verwon
Met woorden, rook en wint. wat houdt my dat ik heden
Niet van zijn lichaam scheur die geille en dartle leden ,
Daar hy zoo menig maagt heeft schandig meê verkracht?
Men raak geen lyken aan en vlucht , terwijl de nacht
Ons gunstig is. ik zie iets flikkren door de boomen.

Adalle, in 't nachtgewaat, met een toorts in de handt.

Adal. WAt voor een naar geluit is tot mijn oor gekoomen ,
En heeft my uit den slaap, zoo onzacht, opgewekt!

Terwijl ean bange droom, die noch 't gemoet verſtrekt
Tot meerder vrees en ſchrik, mijn zinnen hadt bevangen;
Het klamme zweet druipt neêr met druppels langs mijn wangen,
Zoo heeft dat nachtgezicht mijn hart en ziel ontſtelt.
Hoe ſchrikklijk zag dat ſpook! met welk een fors gewelt
Hieuw hy dees boezem op! (my dunkt dat ik de ſmerte
Noch voel) en ſcheurden uit het lichaam 't bange herte.
Terwijl dat ik vervolg, die dus mijn ruſt verſtoort,
Wort ik verbaaſt gewekt, op 't naar geſchreeuw van moort.
En ben van 't ledikant, met toortslicht in de handen,
Tot in den tuin gedaalt dus eenzaam; zonder van de
Staatjuffers iemandt op te wekken; mijn gemoet
Voorſpelt my eenig quaadt. wat's dit? ik treê in bloedt,
Twee doode lyken! Goôn, wie heeft dees moort bedre-(ven?
Jupijn, wat zie ik! 't is Lermelle, die ik 't leven
Gegeven heb. ô ramp! dit 's Lucidamor ook.
Rampzaalge, hier verſtuift uw glorie als een rook,
En wort van 't hoogſte top in d'afgront neêrgeſmeten.
Heb ik my dan, ô Goôn, zoo tegens u vergeten,
Dat uwe gramſchap my zoo ongenadig ſtraft?
Terwijl de bruiloftskoſt wert heerlijk aangeſchaft,
Om Vorſt', en Koningen, en Princen, wel t'onthalen,
Vervult de wrede doot, de blyde bruilofszalen,
Met jammerent geſchrey, en bang, en droef misbaar;
Het vroolijk bruilofsliet, 't geen van de maagdeſchaar,
Doormengt met ſnaargeſpeel, noch nauw is aangeheven,
Wort van een droever toon weêrom te rug gedreven.
O Goôn, verwoede Goôn, nooit hadde ik het geloofr,
Dat gy zoo veel ellendt zout ſtorten op dit hooft.
O onbarmhartige, ik zal myne klachten wenden
Van u, en na beneên aan Prozerpyne zenden.
Terwijl dat gy, voor my, verbercht wie hun ter doot
Gebracht heeft, moet de hel, mijn trooſt, in deze noot
Verſtrekken, en aan my hun moorders openbaren;

En zoo hun zielen noch langs Stigis oevers waren,
Zal ik den veerman wel, hoe nors, door mijn gebedt,
Bewegen, dat hy hun niet over 't water zet,
Dat negenwerf loopt, met opwellende olievlammen,
Om 't rijk der ſchimmen heên. het bloet van zwarte rammen
Is my niet dienſtig, wijl hun lichamen, noch laauw,
En warm zijn, en de maan, die vol is, bleek, en flaauw,
In 't weſten deurbreekt, zal ik het geſtarnt' begroeten:
Hier ontbint zy haar ontvlochten hair, en knielt blootvoets.
O Nacht, wiens diep geheim niet licht is op te wroeten,
En gy driekoppige goddinne, Hekaté,
Die deze toeleg weet, en altijt myne beê
Begunſtigt hebt; en gy, ô Aarde, die door kruiden,
Altijt behulpſaam waart den konſtenaars van 't zuyden;
Geberghten, boſſen, windt en ſtroomen, Nachtgoddin,
Bosgooden, poelen, met wiens hulp ik, dikmaals in
Het naarſte van de nacht, de ſtroomen heb gedreven
Na haren oorſprongk, en de ſtille zee verheven;
Ik drijf, door uwe macht, de wolken weg, en doê
De nevels dalen, en de winden, die nooit moê
Van blazen zijn, na wil, of koomen, of vertrekken;
Ik kan, door myne ſtem, de ſlangen breken, rekken
Aan tweên, en bos, en berg, doen lillen als een riet;
Ik open d'aarde, en heb de doôn in mijn gebiet;
En dwing, ô maan, u zelfs, op 't klinkken van mijn ſchalen,
Voor my te ſchuillen, en van 's hemels trans te dalen;
Uw aangezicht verbleekt voor my, uw wagenraân,
Die moeten, met Auroor, verſchrikt te rugge gaan;
O groote Godtheên, die ik aanroep, door uw machten
Was 't, dat mijn doode zoon den ſterken Argant ſlachten;
Door uwe hulp verſloeg hy, aan den Sangarſtroom,
Den draak, die Megabies, met een vergulde toom,
Al vliegent door de lucht, kon als een paart, beſtieren;
Door u, ontſtak dees handt d'Arpeeſe zwavelvieren,
Die,

Die, diep verburgen, in het aartrijx ingewant,
t'Aveo, in 't paleis, ontſtaken zulk een brant,
Dat Burſia het zal in eeuwigheit gedenkken;
Wilt my, door kruiden, nu het leven weêr herſchenkken
Van mijne kinderen, en melt my, door haar kracht,
Wie haar, in dezen hof, zoo wreet heeft omgebracht.
Gy zult, ik zie het, aan de ſtarren die vaſt ſteigeren,
Mijn bede, mijn verzoek, ô Hekaté, niet weigeren,
Ik maak dat gy uw glans op my ter neder zendt.
Wel aan, mits my den weg naar Othrys is bekent,
Spoey ik my derwaarts heen: ik moet, in alle hoekken,
Mijn kinders leven of de doot hun 's moorders zoekken.

Rey van Roomſche Ioſferen.

ZANG.

O groote Gooden, wat is hier op aardt
Beſtendig? wie hadt ooit gedacht,
Dat deze trouw, die zoo veel onheil baart,
In 't hart des Keizers, zou, zoo onverwacht,
Verſcheurt zijn en verbrooken?
Terwyle d'Outers rooken,
Van mirth' en roozen, die de min
Behagen, en vrouw Juno ſtreelen;
Terwijlmen Hymen lokt, van booven in
De zaal, om 't bruilofsliet te ſpelen;
Komt Atropos, ô wrede ſtraf,
Uit d'onderaartſe kuillen,
Daar duizent ſchimmen huillen,
En knipt Julies leven af.

TEGENZANG.

ARzire hadt haar 't heerlijk feeſtgewaadt
(Dat als een blaauw beſtarnde lucht,

Van diamant', en peerlen, en ſieraat,
Die, daar de Taag het natte ſtrant ontvlucht,
Gezocht zijn, was beweven;
Haar vlugge voeten dreven
Langs d'aarde, als een onſterfiyke Goddin;
Zoo zagmen Jun' en Pallas koomen
Op Ida, toen de Moeder van de Min,
Voor d'allerſchoonſte wiert genoomen;)
Pas aangeſchooten, of een godt,
Heeft licht dees trouw verdrooten,
Haar daarom neêrgeſchooten,
Of wenſchende een veel beter lot.

TOEZANG.

GOdt Hyblas groote vader, Iupiter,
Die nooit zijn zaadt aan ſterflijk bloet
Wil trouwen, maar in meenig hemelſter,
Na hunne doot, zoo braaf verwiſſlen doet;
Heeft, onder d'offerhanden,
Die voor zijn godtheit branden,
D'aartswichelaar zijn weerwil klaar vertoont;
't Welk Prieſter Balbus over zeide
Aan Favorijn, (ja niet een woort verſchoont,)
Die 't heel verkeert, verdraait, uit leiden.
Och als godt Iupijns ſterke handt,
Den Koningen wil ſtraffen,
Den Rijken druk verſchaffen,
Berooft hy hun heel van 't verſtant.

VIERDE BEDRYF.

Aladyn. Collatinus. Pertinax. Iulie.

Het Tooneel vertoont hier eenTempelkoor, daar in 't midden een hoog verheve Tombe ſtaat, rontom met ſwart floers behangen, daar het licht der graf lampen door heen ſchijnt; de deur van 't graf ſtaat van vooren open, daar men Iulie in haar witte dootkléderen op ziet leggen, en Collatijn voor 't graf neder. Aladijn en Pertinax hebben toortſen in hun handen.

Ala. STil, ginder leit de Prins, die, om geen misvertrouwen
Te geven aan den Vorſt, ſtaag, zonder op te houwen,
Zijn tranen ſtort op 't lijk, van die men acht voor doot.
Hoor, hoe hy veinzen kan, om hem uit deze noot
Te redden. hy begint het hooft om hoog te heffen.
Coll. Mijn zuſter, moſt u dan de wrede doot zoo treffen,
Dat gy geſturven zijt in 't quixte van uw lent?
Door welk een hagelbuy is 't jeugdig blos geſchent
Dat op uw kaken gloeide als purper of ſcharlaken?
Neen, Venus zal een krans van d'eedle roosjens maken,
Die zy, ter ſluik, heeft van Iulies mont geplukt;
Zie Cypris wort beſchaamt, roosverwig, zie zy bukt
Haar hooft neêr in heur ſchoot, nu ik haar dieveryen
Roep voor de werelt uit, en zellef aan dat tyen.
Roofziekke Venus, ja, gy hebt noch wel gedaan,
Dat gy de lelien alleen hebt laten ſtaan;
Doorvlocht gy die eens met Iulies roozebladen,
Dan zou godt Febus zelfs zijn zonnekroon verſmaden;
Nu ſiert Diane met dat zilverwit haar krans.
Wie daalt daar van om hoog, omringt met zoo veel glans
En ſtralen, dat daar door mijn oogen heel verblinden?
Wie voert de blixem, door zoo veel verwarde winden,
Na donkre graven, die de graf-lamp uitblaaſt? hoor!

Daar luistert zusters stem my wederom in 't oor:
Dat Deofante, op nieuw, met Favorijn zal trouwen.
Zal niemandt Kollatijn by 't graf gezelschap houwen,
Dan bleke schimmen die rontom my snorren? Goôn!
Wat zie ik?

Per. Prins! *Pertinax omhelst Collatijn.*

Coll. Is 't hier wel veillig vrienden?

Ala. Doôn,
Noch levende, geen mensch, van binnen noch van buiten,
Kan ons beluistren, 'k heb den tempel toe doen sluiten;
Den Priesters aangedient, dat Favorijn beval,
Dat niemant, dezen dag, den Prins hier steuren zal.

Coll. Nu zien ik dat de geest ons niet en heeft bedroogen,
Deurluchte Pertinax, nu ik u met mijne oogen
Aanschouw, 't geen zy ons spelde in d'allergrootste noot.
Hier leit, beroemde Helt, uw bruit, by elk voor doot
Geacht, om u alleen haar maagdom te bewaren.
Dit gaf ons Moeder in, die, van veel hemelscharen
Omringt, quam dalen, uit den hemel, hier beneên.
Lof zy de groote Goôn, die over zoo veel zeên,
En landen, en geberght, en ongestuime baren,
U wederom de stroom des Tybers deên bevaren.
Verwinnaar van den Scyt (schoon ik d'omstandigheit
Des veltslags niet en weet, zoo is my al voorzeit,
Dat gy met lauwerier zout uit het noorden keeren)
Zijt overwellekoom.

Per. Prins, al de Roomse speeren,
De kromme sabels van de Scyten; het gewelt,
't Geen 't oudt Egipte voerde in 't bloedig oorlogsvelt;
Noch d'Olifant van Fez, Kartagoos paartkamelen,
Daar Hannibal meê dwong byna al 's werelts deelen,
Door dezen arm getemt; en hebben al te saam,
Mijn ziel zoo niet verheught, als nu ik d'Erfgenaam,
Van 't machtig Roomse Rijk, ja d'aartboôm, zie in 't leven,
En noch op 't voorhooft d'oude oprechte trouw geschreven,

En gunſt en liefde, die hy tot zijn dienaar droeg,
Eer deze handt het heir der woeſte Scyt verſloeg.
O goddelijke Prins! hoe zal ik ooit vergelden,
Dat gy u zelf, om my, in dees gevaren ſtelden?
Vergeef, vergeef het my, ach liefde drijft my voort,
Dat ik my tegens u niet quijtte als 't wel behoort.
Laat ik, met u verlof, de tijdt zoo lang maar rekken,
Dat ik, door mijn gebeên, Iulie mag ontwekken.
Almogende Jupijn, beheerſcher van de Goôn,

Hier knielt hy voor 't graf daar Iulie opleit.

Die vader Hyblas hebt gewettigt voor uw zoon,
En als Alcides, in 't getal der halve Gooden,
Geſtelt hebt; hoort mijn ſtem, mijn bidden; laat dees doode,
Dees levende, die door de ſlaap gedoot is, 't zaadt
Van uwen zaade, en door godt Febus wyzen raadt,
Zoo 't ſchijnt, geſturven, om d'onkuisheit t'overleven,
Ontwaken; wilt haar weêr den levende adem geven,
Die d'ysre ſlaap nu hout geſlooten. wilt haar mont
En oogen, daar zy 't hart der Gooden meê deurwont,
Ontſluiten. blixemgodt verhoor my.

..la. Uw gebeden,
Zijn van Iupijn verhoort, Iulie roert haar leden,
Zy recht haar op.

..rr. Princes.

..oll. Mijn zuſter, ach, hoe is 't?

..l. Waar ben ik, groote Goôn?

..la. By ons, door ſchrandre liſt
Behouden, op het graf uws moeders, om te ſchouwen
Dien dag van giſtren, toen de Vorſt u dacht te trouwen,
Aan baſtertbloet, verleit door looze Adalles min.
Hier is uw bruidegom.

..rr. Geknielt, voor u Goddin,
Breng ik het zelve hart, daar duizenden van flitſen,
Die d'onverzoenbre moort liet op dees boezem hitſen,
Zijn te vergeefs geſpilt, zoo vonkvol als het zat,

Toen

Toen ik, door 's Keizers last, laatst op zijn schepen trat,
En van mijn Engellin mijn afscheit hadt genoomen;
Al wat my, op dien tocht, is sedert voorgekoomen,
En wat ik heb verricht dat is door u gedaan.
Ik liet Iulies beelt, in mijne standertvaan,
Ter zyden d'adelaar, gekroont met lauwren, maalen;
Als ik dan, in den strijdt, dacht om de flonkerstraalen,
Die gy, zoo goddelijk, uit blakende oogen schiet;
En als dit staal 't geen gy alleen, Princes, gebiet,
Uit 's vyandts wapens sloeg starlichte blixemvonkken,
Dan dacht ik, dat uw beelt my toeschoot deze lonkken,
Die my een leeuwemoet byzetten, in den noot.
Geen dag, geen uur, ja zelf, als ik de nare doot
Dicht onder d'oogen zag, en duizenden bezweken,
Zijt gy, geen oogenblik, uit mijn gedacht' geweken.
Hadt Atrops my gevelt, die na mijn leven dong,
Ik was gesturven met Iulie op mijne tong.
Iul. Mijn waarde Bruidegom, is 't mooglijk, dat de Gooden
My, die gesturven scheen, ontwaken uit den dooden?
En doen beleven, na veel ramp, die mijne jeucht
Getroffen heeft, tot loon, weêr d'allergrootste vreucht?
Kruitwyze Apollo, ach, hoe zal ik u bedankken,
Dat gy, door moeder, my zont uw gewyde drankken!
Die ons verlosten van dat heilloos trouverbont.
Mijn trouwe Pertinax, ik heb, uit moeders mont,
Uw zegepraal verstaan, en dat gy binnen Roome
Zoudt wezen, eer ons noch meer ramp zou overkomen.
Nu zijt gy, wel te recht, gekoomen op het punt,
Terwijl de Haatgodin het hadt te wreet gemunt,
Om my, voor eeuwig, van u byzijn te berooven.
Indien ik 't zelf niet zag, ik zou het naauw gelooven,
Dat gy zijt weêrgekeert van de Sarmaatse grondt.
Maar broeder, zeg my eens, hoe 't ging dien morgenstont,
Toen ik na moeders graf was met Arzir' gereden.
Coll. Zoo haast als Favorijn was in de zaal getreden,
Verzelschapt met zijn Raadt, Adalle en al de pracht,
Daar

Daar zy heur kinderen meê preuts ten trouwe bracht,
Omringt van Tempelliers en Priefters, die met kooren,
Nu t'effens, dan alleen, den trouwzang lieten hooren,
En ik, aan d'andre zy, ftont nevens vaders troon;
Rees Favorinus op, en heeft het volk geboôn,
Dat yder zwygen zou, daar op toen aangeheven,
Verhalend' wat hem tot dit huwlijk hadt gedreven.
Maar wijl hy voor het volk noch even yvrig fprak,
Zoo quam Arzir', verbaaft, ter trouwzaal in, en brak
Den Vorft zijn reden af met droevig uit te fchreyen,
Dat Atropos uw ziel van 't lichaam hadt gefcheyen.
Geen dolle donderflag flaat nimmer, zoo verdooft,
Den harder neêr in 't velt, als Favorinus hooft
Geraakt wiert door die ftem. hy wift niet, in dit hooren,
Of hy zijn oogen zou gelooven of zijn ooren;
Vermits hy waande dat gy zelfs waart in de zaal.
Wy ftonden alle, door dit wonderlijk verhaal,
Verfchrikt, ik hielt my zelfs als aan de ziel verflagen.
Nu liet den een niet af, uw hofmaagt af te vragen,
Of zy verzekert was van uwe doot? dan weêr
Of 't niet een hartvangk was? op 't laaft het liep zoo veer,
Dat Favorijn beval; my, nevens noch twee Heeren,
Te fpoeden na het graf, die hem, in 't wederkeeren,
Uw onverwachte doot beveftigden, en dat,
Ik, als een razent menfch, by 't doode lichaam zat.
Hoe het nu verder ging zal Aladijn verhalen.
Ala. Terwijl de rougalm floeg door al de gulde zalen,
En kamers van het hof, quam midden in den druk,
Een boode, die den Vorft verkuntfchapt het geluk,
De zege die gy hebt in Scytien bevochten,
Door deze nieuwe vreucht bezadigden de tochten
Der droeve harten wat, tot dat gy zelve zijt
Gekomen, en den Vorft verhaalden d'oorlogsftrijt.
Waar op de Keizer, door de druk te zeer verflagen,
Mijn laft, om Pertinax zijn rampfpoet voor te dragen,
Die ik, door deze gunft, hier in den tempel bracht.

Iul. Almachtige Iupijn, beſcherm voorts uw geſlacht.
Behoet ons verder, voor de looze liſtigheden,
Die valſche Adalle noch in 't heilloos brein zal ſmeden.
O Vorſt, hoe wort de reên nu zoo van u verſchopt!
Wat hoor ik voor gerucht?

Ala. Stil, ſtil, daar wort geklopt.
Wat of dit zeggen wil dus donkker, vroeg in 't dagen,
Den Tempelwachter zoo uit zijne ruſt te jagen?
De zeſter uure van de nacht is noch niet heen.
't Geſtarnt', naauw over 't peil der midnachtlijn gegleên,
Hangt noch in keer; de haan die zal noch ruſten moeten,
Want ik den dageraat hem noch niet hoor begroeten.
Hout u maar ſtil, ik zal gezwint, de galdery,
Opklimmen, zien van 't dak, of daar verradery
Mag ſchuillen, en het u dan daadlijk koomen zeggen.
Ik heb de ſleutels van de poort, de wachters leggen
Diep in hun morgenſlaap; en niemant kan 't poortaal
Ontſluiten, voor dat hy van my de ſleutel haal'.
Hout u geruſt, ik zal het alles naauw beſpieden.

Iul. Terwijl wy 't een gevaar, vol vreeze, vaſt ontvlieden,
Zoo worden wy weêrom van 't andere aangerant.
Hoe is het gladt geluk zoo tegens ons gekant!
Mijn lief, mijn Bruidegom, zoude ik u nu ontſlippen,
Nu gy my drukken kunt met armen en met lippen,
Die vaſter kleven aan mijn mont, dan 't gladde ſtaal,
Hangt aan de zeilſteen. ach! nu gy met zegepraal
En lauwren t'huys komt, zout gy met cypreſſen keeren?

Per. Eer zal dees oorlogsvuiſt aan al de Roomers leeren,
Al waar 't den Keizer zelf, en die daar trachten na,
Het geen op aarde nooit gehadt heeft wedergâ,
Wat Pertinax vermag. hy die zijn lijf en leven
Zoo meenigmaal ten dienſt heeft voor het Rijk gegeven,
Zou 't die niet wagen voor zijn ziel, zijn hartebladt?
Die hy veel meerder als den gantſchen aartboôm ſchat.
Neen, niemant zal my van Iulie hier berooven.
Al quam Gradivus zelf, in 't gladde ſtaal van booven,

Neêr-

Neêrdalen, met den helm van Mulciber gesmeet;
Noch zal ik hem weêrstaan. heb ik de felle Geet,
Gelloon, en Tauriscyt, by Gerrus stroom verslagen,
Waar van mijn leden noch zoo vele tekens dragen,
Zoo zal ik mijn Princes beschermen, tegens al
De stormen die de nijt ooit op ons hitsen zal.
Princes houdt moet, dees handt zal u alleen beschutten.
Coll. Glansryke Febus, wilt het wreede nootlot stutten,
Indien 't ons dreigt met ramp. wy zijn, door uwen raadt,
Dus ver geworstelt door de strikken, die den Staat,
Den Keizer, en zijn bloet, geleit zijn, om de styllen
Te rukken uit zijn troon, en bondelen, en byllen,
En adelaar, en kroon, t'saam over te doen gaan,
Op heilloos bastertbloet 't geen Room' tracht te verraân.
Men zoekt met hoonigmelk te koesteren ons leven,
Om vasch met slangespog het lichaam te vergeven.
O averechtse gunst, wat schenkt gy gal voor zoet!
Hoe wort den bazelisk nu uit een ey gebroet!
Zie ik Tarquinius, of is mijn oog bedroogen?

Tarquinius. Pertinax. Iulie. Collatinus. Aladyn.

Tarq. PRins Pertinax, Iupijn behoede u, uit den hoogen.
Per. Tarquinius mijn vrient, hoe ziet gy zoo verbaast?
Iul. Trouwhartige Tarquijn, wat jaagt u?
Tarq. Vrees en haast.
Om droeve kuntschap u, by tijts, van ramp te geven,
Terwijl u naaste bloet loopt groot gevaar aan 't leven.
Coll. Ons naaste bloet, Tarquijn, wie zijn het?
Tarq. Marcellijn,
En Konstantinus.
Iul. Goôn, wat ramp of dit mag zijn?
Wat staat ons nu te doen?
Ala. Prins, zijt gy niet bedroogen?
Is een verkeert gerucht u niet in 't oor gevloogen?
Per. Mijn broeders, Marcellijn en Konstantijn, zijn die
In lijfsgevaar, in noot? wat voor deurtrapte spiê

Heeft haar beticht, beklat ? wat hebben zy bedreven?
Wat 's hun beschulding ? en wie staat 'er na hun leven ?
Ik sta verzet, en kan de zaak niet vatten ; want
Ik nooit gehoort heb dat zy 't waarde vaderlant
Of hunnen Vorst , mijn Oom , ooit ontrouw' brouden.
Gooden ,
Wat mag het wezen dat men Prinsen tracht te dooden !
Tarq. Na dat het Hof zig hadt begeven tot de rust ,
En toorts, en fakkellicht, en lamp was uitgeblust ,
En yder hoveling in diepen slaap gevallen ,
Ontwaakten my de stem en 't karmen van Adalle ;
Want ik, op mijne beurte, in 's Keizers slaapzaal sliep :
Zy bonsden op de deur van 't wachtportaal, en riep :
Doet op, doet op, wilt voort het fakkellicht ontsteken,
Want ik, om groot belang, moet Favorinus spreken.
Ik sprong op dit gerucht ten bedde uit, en begaf
My na des Keizers koets, die, door de slaap in 't graf
Des doots, begraven scheen, en heb hem aangestooten ,
Tot dat hy pynelijk zijn oogen heeft ontslooten ;
My vragende, verbaast, wat dat 'er gaande was ;
En hoorende heur stem, geboodt strax, dat men ras ,
De zaaldeur op zou doen; waar op zy in quam treden ,
In 't witte nachtgewaat, van booven, tot beneden
Met bloet beklat, en kreet, zoo jammerlijk en naar ,
Dat zelfs het hartste hart, op zulk een droef misbaar ,
Bewegen zou, en zich vermurwen op dat karmen.
Zy greep den ouden Vorst in bey haar bloedige armen ,
En riep, om wraak en recht; verhalend' hoe heur zaat ,
Te wreet in 's Keizers tuin , van Marcellijn, vol haat ,
En Konstantinus, was vermoort, gebracht om 't leven.
Dat hun de moordenaars voort hadden weg begeven ,
Zoo als zy, op 't geschreeuw, met toortslicht in de vuist,
Quam dalen in den hof, daar zy, van bloet begruist ,
Haar zoon en dochter vondt,die,stervende,noch melden,
Wat moorders hun zoo wreet,by nacht,ter aarde velden.
Dit droevige verhaal ontstak in d'oude Vorst ,

Zoo

Zoo toorenigen vuur, dat ik hem nauwlijx dorst
Aanschouwen, zijn gezicht dat blixemde van hette.
Trauwanten, riep hy, doet terstont, alom, bezetten
De poorten van de stadt en die van 't hof, men sluit
De wegen over al, op dat 'er niemant uit,
Of in kan; men bezoek de huizen door heel Roome,
Op dat de moorders het niet door de vlucht ontkomen.
Zoo sprekende, is hy voort ten bedde uit opgestaan;
Schoot, bevende van schrik, de purpre nachtrok aan,
En leunende op Adalle, is in zijn stoel gezeten,
Bevelend' my terstont, met gramschap, ongemeten,
Zijn heimelyken Raadt, in stilt', voor zonneschijn,
By een te roepen, en zelfs Raatsheer Aladijn,
Hier in den Tempel, zijn begeerten aan te zeggen.
Gy dient nu met elkaâr, op 't spoedigst', t'overleggen
Wat u te doen staat, eer Adalle krijgt de lucht,
Dat de Princes, door list, den trouwdag heeft ontvlucht.
Adalle is loos en valsch, ik zou haar hoogheit raaden,
Dat zy met Pertinax ontwyke d'ongenade
Des Keizers, na het heir, dat hem in alles zal
Gehoorzaam zijn; om zoo haar wraakzucht zoekt den val
Der Prinsen, zoo zy in heur handen mochten koomen,
Te vordren, met gewelt, den Keizer binnen Roome
Te dwingen, dat hy hun weêrom in vryheit stel;
De tijdt verloopt, ik vrees den Raadt, op zijn bevel,
Zal al vergadert zijn. laat Kollatijn hier blyven,
Dan zal men niet zoo naauw achtslaan op uw bedryven.
Beraat u kort, 't is tijt.

Per. Iulie, waarde bruit,
Volg uwen Bruidegom en 's Princen raatbesluit.
Ik zal, met dezen arm, u en mijn broeders redden,
Hebt gy uw kuische leên, om my, van 't bruilofsbedde
Gehouden, en ontzeit aan den Bithiniaan
Uw liefde, ik zal de macht van Roome wederstaan,
En dwingen, die u dwingt zoo jammerlijk te schreyen.

Ala. Doorluchte Prinſen, 't is hoog tijt van hier te ſcheyen.
Ik zal, in 's Keizers Raadt, zoo voor de broeders zijn,
Dat ik niet zal ontzien de haat van Favorijn.
Eerſt moet men, wat men hun te laſt leit, zeker weten.
Coll. Terwijl 't zoo is, waar toe de tijt onnut verſleten?
Begeef u na het heir, op dat de vlugge tijt,
Door ongelegentheit, uw vlucht niet af en ſnijt.
Ik zal, wat hier gebeurt, u heimelijk doen weten.
Iul. Mijn waarde broeder, wilt u zelfs doch niet vergeten;
Pas op de ſtrikken die Adalles liſt ons ſpant.
O eenige erfgenaam van 't Roomſe vaderlandt!
Denkt op u leven, godt Iupijn wil u bewaren.
Per. Doorluchte Prins, vaar wel, de hemel wil u ſparen.

Het Tooneel vertoont hier een zaal van 't Hof, daar den Keizer van zijne Raden omringt, ten troon zit.

Adalle in 't rouwgewaat. Favorinus. Artabas. Aladijn. Pizo. Poſthumus. Rey van Raden en Lijſwachten.

Adal. ZOo ooit d'ellendigſte, van moeder voortgebracht,
Zoo de wanhoopenſte van 't menſchelijk geſlacht,
Zoo een bedroefde ziel uw hart ooit heeft bewoogen;
Zoo een rampzalige ooit uw trof met mededoogen;
Zoo d'ongelukkigſte ter werelt, voor uw troon,
Ooit quam, en tot u ſprak, ô zoon van Iupijns zoon!
Zoo ziet gy die nu voor uw Majeſteit verſchynen.
Ik zag rechtvaardige, in een oogenblik, verdwynen,
Mijn hoop, geluk en trooſt, mijn vleeſch, mijn bloet, ach, ach!
Het ſteunſel en de vrucht van dezen ouden dag.
Hier wordt een ſcherm geopent, daar in een kamer met rouw behangen, in twee dootkiſten, de doode lichamen van Lucidamor en Lermelle, met bloedige wonden, vertoont worden.
Ziet, ziet, oprechte Vorſt, of loogens my bedroogen,
Mijn kinders bey vermoort, mishandelt voor uw oogen,
En in uw eigen Hof, terwijl voor 't ledikant,

De

De bruiloftsfakkel van godt Hymen licht en brant.
Mijn kinderen, mijn bloet, moet ik u dus aanſchouwen?
En zal uw moeder u dan niet gezelſchap houwen?
Kont gy my hier op aardt dus laten zoo alleen?
En mocht het my (eer gy zoo droef gingkt ſtryken heen)
U voor het laaſt, noch eens te ſpreken, niet gebeuren?
Ach, kinders, laatſte ſtof van mijn ellendig treuren,
Ik hadt een ander lot van uwe jeucht verwacht!
O haatlyke ouderdom, waarom liet gy die nacht,
Die moortnacht, van mijn zaat, my droevige overleven?
Of wilt gy my noch meer de wanhoop overgeven?
O Azaraak, wat godt, wat menſch, hadt ooit geloofr,
Toen Pontus goude kroon gerukt wiert van uw hooft,
Dat gy, na dit verlies, noch zoudt gelukkig heten?
Gy zijt het evenwel: een die nooit heeft geweten,
D'ellenden die zijn huys noch zullen treffen; kan
Geen hartſeer dragen in zijn boezem. zult gy dan,
O zaat van Gooden zaat! ten donkren grave varen,
En zal ik, zonder wraak, mijn korte levensjaren
Afleggen? dat geheng de groote Iupijn niet.
Wreek, wreek dan, groote Vorſt, mijn lyden, mijn verdriet.
En doe de moorders, die ik heb in mijne handen,
Al is 't uw naaſte bloet, (in 't ſtraffen is geen ſchanden)
Weêr boeten deze ſnoode en ſchelmſe daat, met pijn;
Gy kent de moordenaars, uw neven, Marcellijn,
En Konſtantinus, die, door helſche drift gedreven,
Mijn kinders, in uw hof, zoo droevig deden ſneven,
En, door mijn wakkerheit, gevat zijn in hun vlucht.
Ala. De Princen, Keizerin? een los en valſch gerucht,
Heeft licht uw oordeel, door een valſche waan, bedroogen.
Miſſchien heeft ook de nacht, met dikke nevels, d'oogen
Van die gy uitzont om hun t'achterhalen, heel
Verblint, ik acht niet dat die Heeren eenig deel,
Aan zulken laſterſtuk, ooit hadden; en door 't giſſen,

Zoo zag men menighmaal wel d'allerwijste missen.
Beschuldig dan niet licht de Princen van het bloet.

Fav. Wy weten beter. dat de schuldige dan boet.
Gy hoeft dat lasterstuk voor my niet te verschoonen;
Zelfs d'eenigste erfgenaam van al mijn rijk en kroonen,
Zou, zoo hy schuldig was, aan dees vervloekte moort,
Mijn straffe niet ontvliên. Trauwanten, dat men voort
De moorders voor my brengt. ik zelfs wil uit hun hooren,
Waarom zy, zoo vervloekt, de rust van 't Rijk verstooren,
En wat hun aandreef tot die godtvergete daat?

Art. Is 't mooglijk dat den mensch vervalt tot zulk een quaat?

Posth. Dit zijn de vruchten nu, die, onder d'offerhanden,
(Toen Balbus voor Iupijn gewyde vieren branden,)
Klaar zijn gezien, en ons te duidlijk voorgespelt.
Almachtige Iupijn, behoedt ons, en herstelt
Het waggelent geluk. fortuin is reets aan 't keren.

Piz. En evenwel men moet, door straf, den boozen leren;
Dat 's Keizers tucht, noch bloet, noch Vorst, noch Prins ontziet.
Zoo volcht men Brutus, die zijn eigen zoonen liet
Ombrengen, om dat zy de Roomse wetten schonden.
Het recht kent bloet, noch vrient; de straf beloont de zonden.

Favorinus. Marcellinus. Constantinus. Adalle. Pizo. Artabas. Aladijn. Posthumus. Rey van Raden, en Lijfwachten des Keizers.

Fav. ZYt gy den genen die mijn aangenoomen zaadt,
Zelfs in mijn eigen Hof, ô gruwelijke daat!
In 't midden van de vreucht, met stroppen, zwaarden, koorden,
Dart, door een helsche drift, zoo gruwelijk vermoorden?
Verwoede Tygers, leeft u Favorijn te lang?
Of tracht gy mede, door zijn kinders ondergang,

Het

Het weinig leven, dat hem overſchiet, te korten?
Hebt gy Iulie ook niet in 't duiſtre graf doen ſtorten,
Dat nu maar overſchiet den vader, en den zoon?
Die als zy zijn van kant voor u de Roomſe troon
Dan ledig laten ſtaan. zijn dit uw doelgedachten?
En heeft dit gryze hooft dit van zijn bloet te wachten?
Schantvlekken van mijn kroon, gy zijt niet voortgebracht
Van zuſter Iuliaane, uit Hyblas godtgeſlacht
Geſprooten; neen, gy zijt van tygeren en leeuwen,
Die razende, in het wout, van dollen honger ſchreeuwen,
Gevoet en opgequeekt, en uit de baren van
De doove zee, of 't ys van Kaukazus, dat an
De rotſen eeuwig hangt, geſprooten en gebooren.
Zoekt gy uw eigen bloet zoo in zijn bloet te ſmooren?
Verraders, nu zult gy mijn ſtraffe niet ontgaan,
Al zou dit gantſche Rijk het onderſt' booven ſtaan,
En als 't verwoeſte hof van 't oude Trooye ſmooken.
ar. Verwijfde Vorſt, uw bloet heeft zich te recht gewroken.
Wy zijn die genen die, door eedle wraak, gehoont,
De maagdeſchender (ſchoon 't mislukten) onbeloont,
Niet wilde laten, ons ten ſpijt, in 't Hof braveeren;
Ia Lucidamor zocht mijn zuſter ſchelms t'onteeren;
En hadt zijn dartle luſt geboet, en geil voldaan,
Zoo d'edle Ardinout haar niet hadt bygeſtaan.
Die godtvergete ſchelm hadt, door zijn vleyeryen,
Haar weten van het hof by Faunus hol te leyen,
Daar hy die kuiſche wierp verwoet ter aarde neêr;
Zy badt, zy riep, zy kreet, zy boodt hem tegenweer,
Maar alles te vergeefs, hy greep haar by de vlechten,
Die den verwaten ſchelm vaſt aan de takken hechten
Van 't dichte kreupelbos; de blakende Karkant,
Die om haar boezem blonk, wiert, door zijn ſchelmſe handt,
Van 't borſtſieraat gerukt, en al 't gewaat geſchonden;
Toen heeft dien booswicht bey heur handen vaſt gebonden,
 En

En zou, zoo Ardinout hem niet hadt wederstaan,
Zijn met Klelies eer in weêrwil deurgegaan.
Dit schelmstuk, deze hoon, heeft nu dees arm gewroo-
ken.
Uw hof hoeft om mijn doot te branden noch te smoken.
Ik ben fortuin getroost, sterf liever ook, eer dat
Ik broeder spreek, en my noch niet gewrooken hadt.
Argwanende, waant gy dat ik, door valsche lagen,
De kroon van Kollatijn zoek na uw doot te dragen?
Dat ik mijn bloet, mijn nicht, Iulie heb vermoort?
Neen, trouwelooze Vorst, zy dreef my zellef voort,
Dat ik dat lasterstuk zou op dien schender wreken.
Const. Iulie heeft mijn hart een hart in 't lijf gesteken,
Verblinde dwingelandt, om datg'er tegens d'eedt,
Die vader Hyblas aan zijn vader Iupijn deet,
Door vrouwemin verleit, zocht, tegens dank, te trou-
wen.
Zy wist wel dat Adall', de heilloofte aller vrouwen,
Haar beide kinderen in bloetschandt hadt geteelt.
Dat zy met 's Keizers hart gelijk de kinders speelt.
En doet, al wat zy wil, en blinthokt hem door streken.
Zy heeft my aangehitst, dat ik die hoon zou wreken
Op 't bastertbloet Lermel, die, door haar snooden raadt,
Heur broeder heeft geport tot die vervloekte daat;
Uit spijt dat Egele mijn zusters schoonheit stelden,
Ver boven haare, in 't wout, by Sulmoos groene velden.
Wy zijn de geen dan niet die na uw scepter staan,
Verblinde gryzert, die u niet wilt laten raân
Van godt, noch mensch, en zelfs veracht de wonderhe-
den,
Daar door u Jupiter zoekt krachtig t'overreden.
Verwate Vorst, hoe zijn uw zinnen zoo op hol,
Dat gy de toverkunst, van een vervloekte kol,
Geeft meer gehoor dan godt, die zelf u komt vermaanen,
Tot welstant van uw bloet en heil der onderdaanen?
Wy zijn de geen niet die dit Rijk verstooren: neen.
Gy

Gy zijt, gy zijt dien man, vrouwzieke, gy alleen,
Door 't lastren van de Goôn en hun geboôn te schenden,
Brouwt gy u zelfs, en 't Rijk, veel rampen en ellenden.
En dat een heilloos wijf een hoere te geval.

Fa. Almogende Iupijn, hoe hout mijn wraak noch stal?
Voort flux uit mijn gezicht, men werp haar voor de leeu-
wen. (wen
't Zal dees helsche daadt, dees moort, de volgende eeu-
Een spiegel straffen. nu, mijn waarde gemalin,
Droog uwe tranen af; ik zal dees lyken in
De marmre grafkapel van Hyblas, daar maar Gooden
Hun kindren (want het is den sterflijken verbooden)
Begraven leggen, ook begraven doen. mijn Raadt,
Volg my na 'et leeuwenhol, ik wil de bron van 't quaadt,
En wie meer schuldig zijn, voor hunne doot ontdekken.
'k Zal, door de grootste pijn, 't verburgen uit hun trekken.
Volg haastig, eer mijn last, hun doot, wert uitgevoert.

Artaxes. Adalle.

A. O groote Keizerin, hoe is mijn hart ontroert!
Wat heeft een droeve maar mijn ziel ter neêrge-
slagen!
Doorluchtige Vorstin, wat komt u in de dagen
Van uwen ouderdom al droefheit over! ach,
Ik dacht alleen te zijn, in mijnen gryzen dag,
D'ellendigste, die ooit van moeder was gebooren.
Nu zien ik hoe Fortuin (die u eerst hadt verkooren
Tot voorspoet en geluk, en d'opperste eer gebracht)
U nu ter neder stoot, en uitroeit uw geslacht.
Adalle, Keizerin der machtige Romeinen,
Men zoekt, door loos bedrog, u machten te verkleinen.
De nijdt, die nu uw stam van takken heeft berooft,
Heeft aan de woede wraak de wortel ook belooft.
Zoo wort de Cederboom, zoo hoog in aan te schouwen,
Allengskens, tot de stam en wortel uitgehouwen;
Zoo wort, door diepe slaap, den mensch berooft van
kracht, Wan-

Wanneer hem heilloos ſap, bedekt, is toegebracht.
Uw vyanden zijn veel, licht meerder als uw hairen ,
Die, tot uw ondergangk, bedekt rontom u waren.
Hun macht is groot, den Vorſt hoogöudt,en gy ontbloot
Van hulp, die tegens hun u van de felle doot ,
Daar zy u, uur op uur meê dreigen, mocht bevryên.

Adal. Hoe kan ik , machtig Vorſt , mijn dwingent nootlot myen ?
Ik ben alleen niet heel verlaten van de Goôn ,
Maar zelfs van yder een. mijn ſcepter en mijn kroon
Bezit een ander, door gewelt, en ik verdreven
Ben weder, door fortuin , wel hoog ten troon verheven ,
Maar ach ! wat is het ? tot mijn val en ongeluk.
Want nu mijn kinders, door het grootſte ſchellemſtuk ,
Geſneuvelt zijn, kan ik wel giſſen, dat zy doelen ,
Alleen, om ook aan my hun wrede luſt te koelen.
Wat zal den Keizer doen zoo oudt en afgeſlooft ?
Wie ſtut hun ? Pertinax, dat machtig Legerhooft ,
Zal met zijn oorlogsmacht den oudenVorſt bedwingen,
Wat rampen zullen my dan noch voor 't voorhooft ſpringen !
Beroemde Artaxes, ach ! ik ben van hulp en trooſt
Verlaten ; dat gy nu Adalles zyde kooſt ,
Ons droef heit is gemeen, om haar in noot te raden.

Art. Vorſtin, mijn ziel beproeft ook 's hemels ongenade.
Mijn lot is al zoo zwaar als 't uwe. ik opperheer
Van zoo veel Ryken in het noordt, van daar de beer
Uit d'yszee rijſt, daar 't rondt van Febees hoornen waſſen,
Tot aan het Meir, dat op Byzanten breekt haar plaſſen ,
Strekt mijn gebiedt, dat ſchier half Azien omvat ;
Ben nu een arme ſlaaf, die van mijn vyandt, prat
En trots ben omgevoert. wat zoude ik niet al lyen ,
Om my van ſlaverny, u van de doot te vryen !
Ik zweer u by godt Mars, en d'opperſte Iupijn ,
Dat ik in alles zal uw trooſt en hulper zijn.

Adal. Artaxes, machtig Vorſt, mijn deelgenoot in 't lyên ,
Wilt

Wilt als een dapper Helt weêr voor uw vryheit ſtryên.
Maar eer men iets begint moet Collatijn van kandt.
r. Tot weêrwraak van uw zaat zal ik, met deze handt,
Zelf in zijn vaders Hof, de Prins den dootſteek geven.
Ik acht mijn leven niet, indien ik 't voor uw leven
Mach offren, nooit zal doot my aangenamer zijn;
Indien ik zellef aan den oorſprongk van den Rijn,
Uit Thomor trekken moſt, om u geboôn t'ontfangen,
Ik zoude, ô Keizerin, met vrolyke gezangen,
Verſlyten t'aaklijk landt, dat ons zoo ver van een
Verſcheiden; tot ik voor uw Majeſteit verſcheen.
Ik geef u hart en handt, en lijf en ziel en leven.
lal. Door uw grootmoedig hart wort mijne ziel gedreven,
Om tot ons beider heil, iet wichtigs t'onderſtaan.
Gy weet dat ik den Vorſt kan aan mijn handt doen gaan,
En alles, wat ik wil, in 't Roomſe Rijk beſchikken;
Wy moeten Pertinax, door liſtigheit, verſtrikken;
Dien vyandt is te ſterk, te grooten weêrparty;
Wanneer zijn broeders nu geſtorven zijn, en hy
Hun doot te weten komt, zal hy, door looze ſtreken
Van 't leger, hunne doot op ons wraakgierig wreken.
Dus zal ik aan den Vorſt verkondigen 't gevaar,
En hem door vleyery bewegen, dat hy maar
Aan my zijn laſten geeft, om alles toe te ſtellen,
Zoo Pertinax zijn ſpeer mocht op de muuren vellen;
Dees laſt zal ik u dan behandigen, dat gy,
De Roomſe wapenmacht, en al de burgerry,
Uit 's Keizers naam vergaârt, om Pertinax te dwingen,
Indien hy met zijn Heir de wallen mocht beſpringen.
Wanneer gy alles nu zorgvuldig hebt beſchikt,
Zal ik den ouden Vorſt, eer dat men ons verſtrikt,
's Nachts, in zijn diepen ſlaap, den diepen dootſteek geven.
Neemt gy ter zelver tijt ook Kollatijn dan 't leven.
Dan zal ik u gebiên, uit 's Keizers naam, dat gy,
Ter poorten daadlijk uit, met al de Ruitery

En

En 't voetvolk, Pertinax in 't leger zult beſpringen,
Om hem tot reden en gehoorzaamheit te dwingen.
En winnen wy die ſlag, zoo is de Roomſe troon,
Het erfrijk van Auguſt, Artaxes tot een loon.

Rey van Roomſche Ioſſeren.

Z A N G.

O Deofante, die door Febus raadt,
Uw kindren bergden, eer der vrouwen,
Toen Favorijn heur docht te trouwen,
(Door min verleit) aan heilloos baſtertzaat;
Behoet heur verder voor het quaadt,
Het geen Adalle heur mocht brouwen;
Laat Pertinax, die braven helt,
Die Moor en Scyt heeft neêrgevelt,
Zijn Bruit Iulie in vrede houwen.
Hy heeft, door zijn gebedt,
Haar verdre ſlaap belet,
Iupijn heeft haar weêr doen ontwaken.
O hoe verwondert zag zy om,
Toen zy haar trouwe Bruidegom,
Weêr voor haar zag van liefde blaken!

T E G E N Z A N G.

DE ſtrijdbre Marcellijn en Konſtantijn,
Die hebben zuſters leet gewrooken,
Lermelle en haren broêr deurſtooken,
In 's Keizers thuin, by duiſtre maaneſchijn.
Maar ach! Adall', vol helſch fenijn,
't Zy dat die nachtkol 't heeft gerooken,
Door haare kunſten, of gehoort,
Het naar geſchreeuw, van help en moort,
Eer vaak heur heilooze oogen looken;
Quam af met fakkellicht,
Daar zy voor heur gezicht,

Haar bloet zieltoogende vondt leggen;
Hier op een helſche geeſt bezwoer,
Of Pluto zellef, of zijn Moêr,
Om haar de moordenaars te zeggen.

TOEZANG.

HElaas! die trouwe broeders zijn gevat,
(Wie heeft geen duivels kunſt bedroogen?)
Terwijl den Veltheer, door 't vertoogen
Van dit gevaar, is na zijn heir geſpat,
Met zijn Princes, zijn Bruit, zijn ſchat,
(Want nooit zal hy hun doot gedoogen.)
Om hun, door heimelijk verſtant,
Of door gewelt uit 's Vorſten handt,
Te rukken, is 't in zijn vermoogen.
De Keizer heeft zijn Raadt
Vergadert, om dit quaadt
Te ſtraffen, ach! zy zijn ter ſtraffe
Gedoemt, voor 's leeuwen wreede muil;
Wat zal hun doot een droef gehuil,
En jammer noch in 't Rijk verſchaffen!

VYFDE BEDRYF.

Pertinax. Iulie. Rey van Roomſe Hooplieden en Soldaten.

Het Tooneel vertoont een Veltleger met allerley legertenten, oorlogs-tuig en ſtandaarden.

ert. TErwijl mijn Bode niet weêrom te rugge keert,
Vrees ik, vermits Adal zoo hart de wraak be-geert
Van hare kindren, en wy van de Prins niet hooren,
Dat mijne broeders zijn door hare liſt verlooren.
Dit ſchrikklijk nachtgerucht, door 't hele Heir gehoort,
Verzekert my, Princes, te meer van hunne moort.

Hier-

Hierom heb ik het Heir, eer Febus goude wagen
Noch aan den hemel blonk , in 't harnas op doen dagen ;
En trek ſlagordens wijs nu op de veſten aan.
Vergeef uw bruidegom dit overſtout beſtaan ,
Gy weet het ſtrekt ten dienſt van u en van ons allen.
Terwijl ik, tot ons heil, beſtorm de Roomſe wallen ,
Zoo blijft in myne tent in zekerheit, en wacht ,
Tot dat ik d'oude Vorſt tot reden heb gebracht.

Iul. Jupijn behoê het zaadt van Hyblas, dat geen woeden
Den Vorſt zoo zeer vervoert , dat hy, die uit zijn bloede
Geſprooten zijn, ter beê van een onkuiſche vrouw ,
In 't aanzien van de ſtadt, zoo wreet verdelgen zou.
Neen 't is onmooglijk, dat hy zich zoo zou vergrypen ,
En 't wrede ſlagzwaart op zijn zuſters zoonen ſlypen ,
Helaas !

Linkus. Pertinax. Tarquinius en Klelie in boere klederen vermomt. Iulie. Rey van Roomſe Hoplieden en Soldaten.

Link. DIt volk verzoekt den Roomſen Legerheer
Te ſpreken.

Pert. Goön wat 's dit ! zijt gy het Prins ? ô eer
Van uw doorluchtig huis. zijt welkoom waarde zuſter ;
Hoe zijt gy dus vermomt ! nu word ik ongeruſter
Nu ik u beide dus in onbekent gewaadt
Zie koomen uit de Stadt. hoe vaart de Prins ? hoe gaat
Het met mijn broeders al ? laat ons hun nootlot hooren.

Tarq. Zy zijn met Keizer, Prins, en alles licht, verlooren.
Helaas het is gedaan ! uw broeders, in den kuil
Der leeuwen, zijn verſcheurt met ſchrikkelijk gehuil.
Adalle heeft den Vorſt, Artax den Prins deurſtooten ,
Te nacht toen diepe ſlaap hun oogen hadt geſlooten ;
Zy op het ledikant, hy in Minervaas kerk.
Die helſche Toverhoer, om dat dit heilloos werk
De wacht en burgery niet koomen zou ter ooren ,
Hadt al de wapenmacht des Keizers, van te vooren ,
In 't harnaſt opgepreſt, en uit zijn naam geſtelt

Ar-

Artaxes tot een hooft, om u, in 't open velt,
Te dwingen, zooge u niet door reden liet gezeggen,
De wapens, door gewelt van wapens, neêr te leggen,
Terwijl des Keizers doot noch ſtil verhoolen is.
Ik, die dit wiert gewaar, ben in de duiſternis,
Des nachts, uit d'avonttuin, de hoftrap opgeſtegen,
Ter ſlaapzaal daar Klelie in zielzorg was gelegen,
Op 't donzig pluimebedt, met d'oogen onvermoeit
Van vaak, die door de zorg niet waren toegevloeit.
Klelie, riep ik, op, wy zijn al t'ſaam verlooren,
Zoo iemandt my nu komt voor uw vertrek te hooren;
Ontſluit uw kamerdeur, 't is overvlugtens tijt.
Waar op zy riep, verbaaſt, Tarquinius zijt gy 't?
Wat jaagt u dus by nacht? en heeft de deur ontſlooten;
Terwijlz'er nachtgewaat, ontſtelt, heeft aangeſchooten,
Verhaalde ik haar, in 't kort, het dreigende gevaar,
En wat 'er was geſchiet; dat nu de rampſpoet haar
Het meeſte treffen zou; dus zijn wy na beneden,
Door gunſt der donkre nacht, den hoftuin doorgetreden,
Die van den Tyber wort bewatert aan de kant
Die tegen 't zuiden leit. hier vonde ik aan de want
Der marmre gallery, een ſchuitje vaſt gebonden;
Daar door wy, uit den noot, in weinig tijt ons vonden
Aan d'andre zyde van den Tyber, en dees kleên
Aanſchooten, om in ſtilt' door 't Roomſe heir te treên.
Zoo zijn wy het gevaar, Adalles wraak ontkoomen.
Iul. Almachtige Iupijn, hebt gy de Prins van Roomen,
Den Keizer en zijn zoon, doen ſterven door de handt
Der helſche toverkol? helpt my nu meê van kant;
Laat my alleen nu niet hun rampſpoet overleven.
O broeder, broeder, die, uit ware min gedreven,
Hebt alles, wat gy kont, om zuſter uitgeſtaan.
Doorluchte jongelingk, ik roep, ik roep u aan,
't Zy gy by moeder, in 't getal der hemelſcharen,
Ter zeſten hemelkreits, zijt by de Goôn gevaren,
Zoo hoor my.

Kle. Eedle maacht, bedwing uw groots gemoet ,
Het voegt geen spruiten, die uit het onsterflijk bloet
Der Gooden zijn geteelt, zoo jammerlijk te klagen ;
Mijn broeders zijn ook, door het zelve lot, verslagen.
Gy houdt uw bruidegom noch over, in dees noot ;
Men wreek door traanen, noch door klachten , niemants doot ;
Maar door 't gevreesde staal.

Per. Dat zal uw wreker wezen.
Doorluchtige Princes, geen kunsten, geen belezen ,
Van heillooze eeden, die Adal de hel doet, zal
Haar hooft bevryen voor d'aanstaande nederval.
Laat Pluto, uit het rijk der helsche zwavelkolken ,
Het gruwelijkst gedrocht, der onderaartse volken ,
Vry zenden tot haar hulp, noch rook, noch zwavelbrant,
Zal haar bevryden voor mijn lang getergde handt.
Trouwlooze Artaxes , hebt gy eens , door vleyent smeken ,
Dit staal weêrhouden, en my listig uitgestreken ,
Gy zult ten twedemaal my, door uw valsch gelaat ,
Niet weêr bedriegen, maar betalen dit verraat.
Mijn waarde zuster, 'k heb al uit mijn bruidt vernoomen
Hoe gy de felle klaauw des schenders zijt ontkoomen ;
Gy zijt gewrooken. wy al t'saam noch niet. dees dag ,
Hoop ik, zal Prozerpijn, met jammerent geklag ,
De snoode ziellen, aan den jammerpoel ontfangen ,
Van die ons meenden in haar strikken op te hangen.
Tarquinius, geley mijn bruidt en zuster in
Mijn legertent, terwijl dat ik den storm begin.
Mijn lief vaar wel.

Jul. Vaar wel, mijn ziel, wilt broeder wreken ,
Adalle van haar hoop en valsche waan versteken ,
Het bloet van Favorijn vermaant u zelf tot wraak.
Steek 't hooft der Scyten, van de wallen, tot een baak ,
Dan zal ik zien dat gy uw vyandt hebt verslagen.

Tho-

Thorax. Pertinax. Linkus. Rey van Roomse Hoplieden en Soldaten.

Tho. EEn Boode die, ter vlucht, de wint verby komt jagen,
Verkuntschapt ons, dat al de Roomse wapenmacht,
Trekt door de Tyberpoort, om 't leger, onverwacht,
Te vallen op den hals. dat, onder d'eerste troeppen,
Artaxes trots braveert, met lasteren en roeppen,
Dat gy de gene zijt, die Favorinus troon
Zoekt t'ondermynen; en den vader, en den zoon,
Te schuppen uit het goudt der keizerlyken zetel;
Dat Roome, dien verraâr, die stout en zoo vermetel,
Zijn Vorst na 'et leven staat, moet straffen, eer zijn macht
De moogentheit van Room' door zijn gewelt verkracht.
Per. Geloof zy godt Iupijn, die buiten Roomlus wallen,
Mijn looze vyandt doet in myne handen vallen.
Nu Linkus, nu is 't tijdt, men trek hun te gemoet,
Te wreken 't vaderlandt, en ons deurlugtig bloet.

Rey van Priesters. Tempelliers. Bithinise Iofferen, en Adalle.

Het geheele Tooneel vertoont hier den Tempel van Pallas; daar haar beelt op een groot outer staat, zijnde met helm, schilt en speer gewapent, en den Tempel over al met standaarden, vendels en alderhande wapenroof versiert. Terwijl Adalle voor 't beelt van de Goddin, al biddende, leit neêrgeknielt, zingen de Priesters en Tempelliers, met wierookvaten in de handen, nevens de Rey van Bithinise Iofferen, den lofzang.

Wijze: *Belle Iris.*

GRoote VVapenmaagt, die 't hoost
't Geen van adders krielt en slangen,
Blaauw vergif blaast uit heur wangen,
En door 't aanzien 't leven rooft;
Draagt in 't bergkristalle wapen,

Als gy 't oorlog zent beneên,
En Alektoos pruik doet gapen,
Die gebroeders hist op een;

VVy, gestrenge Krijgsgoddin,
Uit ons vaderlandt verdreven,
Hier te Roome weêr verheven,
Om te storten diepper in
Iammerpoelen van ellenden,
Bidden u wilt deze straf,
Van ons droeve hoofden wenden,
Rukt den vyandt zelf in 't graf.

Oorlogskrijgsheldinne, wilt
Dees geheiligde offerhande,
Die wy voor uw godtheit branden,
Doch ontfangen; laat uw schilt,
Ons beschermen en bedekken,
Laat uw drillende oorlogsspeer,
Ons een beukelaar verstrekken,
Slaat des Veltheers macht ter neêr.

Adal. O strijdbre Maagt, die uit godt Jupijn zijt gebooren,
Tritonie, goddin van 't oorlog, wilt verhooren
Ons, die zoo nederig uw godtheit roeppen aan;
Wilt Pertinax het hooft aan duizent mortlen slaan;
Verbryzelt zijn geweer, in zijn vervloekte handen,
Daar meê hy Roome en zelf den Keizer aan dart randen,
Vel hem ter aarde en werp hem voor de hooge poort
Ter neêr, zoo wort mijn beê van u goddin verhoort.

Artaxes. Adalle. Rey van Priesters. Tempelliers en Bithinise Iofferen.

Artaxes, doodelijk gewont, stort al struikelende ter neêr.

Art. AY my! het is gedaan, ik heb mijn loon ontfangen!
Vorstin vlucht haastig weg, uw offer, uw gezangen,

Zijn

Zijn vruchteloos, de Goôn verhooren geen gebeên
Van die baldadig hun gebooden overtreên,
En in onnozel bloet hun wrede handt bevlekken.
Vlucht, d'overwinnaar komt vaſt d'Ooſterpoort in trekken.
Ons volk koos, zonder ſlag of weêrſtant, 's vyandts zy.
Gy wort van 's Keizers moort, by al de Burgerry,
Beticht, dit heeft hun nu uw zyde doen verlaten.
Vlucht haaſtig: pakt u weg: eer al de Roomſe ſtraten
Bezet zijn, en gy valt in 's overwinnaars handt.
Ik, doodelijk gewont, ben 't noch ontvlucht. hy brandt
Van gramſchap, dolle wraak, en razerny en tooren.

Adal. Zoo hebben wy de ſlag, en 't leven dan verlooren?
Verbitterde Jupijn, wat heb ik u misdaan,
Dat gy niet aflaat my aan 't uiterſt' toe te ſlaan?
Sluit onbarmhartige, ſluit vry uw klippige ooren,
Gy zult nooit geen gebeên meer van Adalle hooren.
Ik haat uw hemel, en vervloek die dolle Goôn,
Die zoo wraakgierig zijn in hun genadetroon.
Nu Pluto, wilt uit uw gehate ryken zenden
De dochters van de nacht, op dat zy mijn ellenden
Verkorten; Aarde ſcheur, ſpring open, barſt van een,
En zwelg in uwen rop dees ſchraal verſtramde leên.
Waar blijft gy geeſten? moet ik andre vloekken, vloekken,
Of zelf mijn trage doot in deze ellenden zoeken?
Wel aan dan, dit geweer heb ik tot dezen dag
Bewaart. nu zal ik niet mijn ſmaat aanſchouwen. ach!

Zy deurſteekt haar met een pook.

Prieſt. Goôn, wie heeft ooit van zulk een gruwel hooren ſpreken?

Pertinax. Iulie. Tarquinius. Klelie. Rey van Prieſters, Tempelliers, Bithiniſe Ioſſeren. Linkus. Thorax. Rey van Roomſe Hoplieden, Soldaten, en Burgers.

Pert. WAar 's nu de Toveres? dat ik mijn leet mag wreken.

Op Linkus, Thorax, zoekt den tempel op en neêr;
Deurſnuffel alles wel.
Prieſt. Grootmachtig Legerheer,
Na dat wy, door bevel des Keizers d'offerhanden
Bereiden, en Minerf ter eere op d'outers branden,
Dat van Adalle wiert ſchijnheillig bygewoont;
Zoo komt Artaxes in, en roept: ik ben beloont;
Vlucht Keizerin, vlucht weg, de doot genaakt mijn lippen,
Uw vyandt zegepraalt, zoekt hem by tijts t'ontſlippen.
Zoo ſprekend ſtort hy neêr, en hele plaſſen bloet
Ten dieppe wonden uit. zag iemandt een verwoedt,
En razendt menſch, de Goôn ooit laſteren en ſchenden,
Die hoorden toen een menſch die nooit geen gooden kenden.
Zy riep de hel te hulp en d'oudſte razerny;
En ſchreeuwden om de doot zoo gruwzaam, tot dat zy
Haar zelfs, met deze pook, heur hart heeft afgeſtooken.
Daar leggenze in haar bloet.
Pert. Princes, gy zijt gewrooken;
Uw vyandt heeft uw wraak verwoet te voor gegaan.
Iul. O vader, broeder, die nu boven zon en maan
Geſtegen zijt, daar al de hemelſcharen woonen,
Ziet nu eens hoe het quaadt zijn meeſter komt te loonen,
En zelf zijn zelven ſtraft.
Tarq. O brave Marcellijn,
't Zy gy ten rye gaat, met broeder Konſtantijn,
By uw doorluchtig bloet, van hele en halve gooden;
Ziet eens van 't ſtarredak, hoe dat de hel die ſnoode,
Vervloekte toverhoer geſtraft heeft.
Kle. Godt Iupijn,
Moet eeuwig Hyblas zaat een trouw beſchermer zijn.
Hy wil de Keizerin Iulie altijt behoeden.
Iul. Prins Pertinax, terwijl gy zijt van Hyblas bloede,
De naaſte ook aan de kroon, en mijnen Bruigom zijt;
En dat dit machtig Rijk van Room' geen langen tijt
Mag

'Mag zonder Keizer zijn, ontfang dan uit mijn handen,
'My zelf, mijn vaders kroon, en al de Roomſe landen;
En gy, mijn zuſter, tot uw bruigom, Prins Tarquijn.
Art. Doorluchte Keizerin, geſprooten uit Iupijn,
Hoe zal ik uwe gunſt in eeuwigheit beloonen?
Gy zijt my waardiger dan al de Roomſe kroonen.
Ik neem de ſtaf, u tot mijn oppervoogtvrouwe aan.
Tarq. Zoo lang de goude zon zal om 't gebergte gaan;
De ſtarren aan de lucht; in zee de waterbeken
Uitſtroomen, zal men van uw groote wijsheit ſpreken.
Art. Laat ons de lyken van den Keizer en zijn zoon,
Op 't overherelijkſte, als kinderen der Goôn,
Doen balſemen, en in godt Hyblas koor begraven;
Vorſtin, zoo landt op 't laatſt den ſchipper in de haven,
Daar hy zoo vaak zijn ſtreek vergeefs hadt na geſtelt.
Stantvaſtigheit en trouw verwinnen 't woeſt gewelt.

E I N D E.

